

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۷/۲۱

آزمون ۱۴۰۲ مهر ماه

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

شمارنده:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۷۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۵	انتخابی	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۵۱	۵۵	۱۰
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۵۶	۶۰	۱۰
۶	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به قریب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علیویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی بر جی، ابوالفضل تاجیک، محمد چهان‌بن، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلانه‌عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده مهیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاد صالح، حسین آخوندی راهنمایی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌قا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (نوبه بتو روکنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازهضانی، آروین حسینی	—	الهه شههزادی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیمیا اکبرزاده	آرش مرتضایی‌فر مهتاب شیرازی	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زادسفنکره	صبا صفائی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلانه‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	کیانا یوسفزاده	زهرا قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهرا قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسئول گروه
مسنون دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

شمارش
(اصل جمع، ... تبدیل)
صفحه‌های ۱ تا ۸

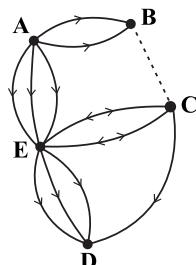
پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- از بین ۵ نوع سوپ، ۴ نوع پلو خورشت و ۶ نوع نوشیدنی چند نهار مختلف شامل یک نوع سوپ، یک نوع پلو خورشت و یک نوع نوشیدنی می‌توان انتخاب کرد؟

(۱) ۶۰   (۲) ۱۲۰   (۳) ۴۰   (۴) ۲۰

۲- تعداد راههای بین دو شهر B و C چه تعداد باشد تا مطابق شکل زیر بتوان به ۷۱ طریق از شهر A به شهر D سفر کرد؟ (از شهرهای E و C حداقل یک بار عبور می‌کند و راههای B و C از B به C یک طرفه است.)

(۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۴
(۴) ۵

۳- با جایگشت حروف کلمه «گلاب‌گیری» چند کلمه ۸ حرفی (بدون توجه به معنا) می‌توان نوشت که حروف یکسان کنار هم بوده و بین حرف «الف» و «ب» دقیقاً دو حرف دیگر قرار گیرد؟

(۱) ۲۴۰   (۲) ۱۸۰   (۳) ۱۲۰   (۴) ۹۶

۴- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ چند عدد هفت رقمی می‌توان ساخت، به‌طوری که ارقام زوج و فرد در آن عدد، یک در میان باشند؟

(۱) ۷۱   (۲) ۱۴۴   (۳) ۱۲۰   (۴) ۱۲۴

۵- تعداد جایگشت‌های $-1 - n^2$ شی متمایز برابر ۶ است. تعداد جایگشت‌های $n+3$ شی متمایز چند برابر تعداد جایگشت‌های $n+1$ شی متمایز است؟

(۱) ۲۰   (۲) ۲۴   (۳) ۴۲   (۴) ۷۲۰

۶- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ چند عدد ۵ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت که بر ۵ بخش‌بذیر بوده و از ۳۰۰۰۰ بزرگ‌تر است؟

(۱) ۱۸   (۲) ۱۲   (۳) ۱۶   (۴) ۲۴

۷- با ارقام ۱، ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ چند عدد شش رقمی می‌توان نوشت به‌طوری که ارقام فرد یک در میان باشند؟

(۱) ۳۶   (۲) ۵۴   (۳) ۶۰   (۴) ۸۱

۸- با حروف کلمه (point) چند کلمه پنج حرفی بدون توجه به معنی می‌توان ساخت که حروف (n, t) کنار هم قرار گیرد و با حرف p آغاز نشود؟

(۱) ۱۲   (۲) ۲۴   (۳) ۳۶   (۴) ۴۸

۹- در یک مراسم نفرات A، B، C، D و E می‌خواهند سخنرانی کنند. در چند حالت نفر B بدون فاصله پشت سر C و نفر A قبل از نفر D سخنرانی می‌کنند؟

(۱) ۲۴   (۲) ۱۸   (۳) ۳۰   (۴) ۱۲

۱۰- در یک نوع ماشین حساب که ۲۰ کلید دارد برای انجام یک دستور باید سه کلید متمایز با ترتیبی مشخص فشار داده شوند. اگر شخصی این کار را به‌طور تصادفی انجام دهد و فشردن هر سه کلید، ۲ ثانیه طول بکشد، حداقل در چند دقیقه این شخص می‌تواند دستور را اجرا کند؟

(۱) ۲۲۶   (۲) ۲۲۸   (۳) ۵۸   (۴) ۵۷

معادله درجه دوم
(معادله و مسائل توصیفی، حل معادله
درجه ۲ و کاربردها)
صفحه‌های ۹ تا ۲۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- حقوق یک معلم دو برابر حقوق یک آبدارچی و $\frac{2}{3}$ حقوق معاون مدرسه است. اگر حقوق پرداختی به ۵ معلم و

۲ آبدارچی و ۲ معاون در ماه ۷۲ میلیون تومان باشد؛ حقوق یک آبدارچی چند میلیون تومان است؟

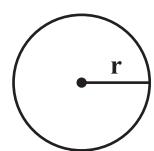
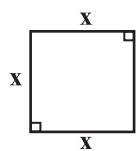
(۲) چهار میلیون و پانصد هزار تومان

(۱) چهار میلیون تومان

(۴) پنج میلیون و پانصد هزار تومان

(۳) شش میلیون تومان

۱۲- اگر مجموع مساحت‌های دو شکل زیر برابر ۱۲ باشد، مساحت مستطیلی که طول آن برابر ضلع مربع و عرض آن برابر شعاع دایره است، کدام است؟

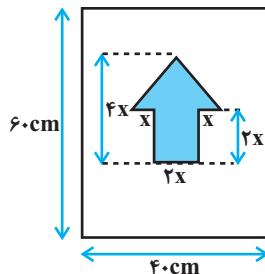
$$r = \frac{1}{\sqrt{3}\pi} x \quad (2)$$

$$\frac{3}{\sqrt{3}\pi} \quad (1)$$

$$\frac{12}{\sqrt{3}\pi} \quad (4)$$

$$\frac{6}{\sqrt{3}\pi} \quad (3)$$

۱۳- برای ساخت تابلوی زیر، هزینه هر 1cm^3 برحسب تیره رنگ ۳۰ تومان و هزینه هر 1cm^3 برحسب سفید ۱۰ تومان است. اگر مجموع هزینه‌های

برحسبهای سفید و تیره برابر با ۲۸۰۰۰ تومان شده باشد، x چند سانتی‌متر است؟

۵ (۲)

۱۰ (۱)

۶ (۴)

۸ (۳)

۱۴- در حل معادله $2mx^3 + 6x - 12n = 0$ با روش مربع کامل، به معادله $(x-m)^2 = n$ رسیده‌ایم. ریشه کوچکتر معادله $2mx^3 + 6x - 12n = 0$ کدام است؟

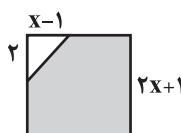
-۳ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

-۱ (۱)

۱۵- اگر مساحت قسمت رنگی از مربع زیر برابر ۲۴ سانتی‌متر مربع باشد، x چند سانتی‌متر است؟

$$\frac{11}{4} \quad (2)$$

$$2 \quad (4)$$

$$\frac{3}{2} \quad (1)$$

$$3 \quad (3)$$

۱۶- یک تاس را پرتاب کرده و عدد رو شده را به جای m در معادله $y = 2x^2 - 2mx + m$ بهازای کدام مقدار m تفاضل بین ریشه های

معادله صفر خواهد شد؟

۱ (۴)

۴ (۳)

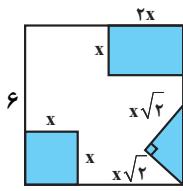
۳ (۲)

۲ (۱)

۱۷- اگر α و β ریشه های معادله درجه دوم، $x^2 + \delta x - 2 = 0$ باشد، حاصل $|\alpha + \beta| + |\alpha| - |\beta|$ همواره کدام است؟

 $-\alpha - \beta$ (۴) $-\alpha + \beta$ (۳) $\alpha + \beta$ (۲) $\alpha + \beta$ (۱)

۱۸- از مربعی به ضلع ۶ cm سه شکل مقابل بریده شده است. مساحت باقی مانده 24cm^2 است. طول ضلع مربع کوچک بریده شده چند سانتی متر است؟

۳ (۲)

 $\sqrt{3}$ (۱) $\sqrt{2}$ (۴)

۲ (۳)

۱۹- تابع سود شرکتی بهازای تولید x واحد از یک کالای مصرفی $P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 4x - 2$ نقطه سربه سر تابع سود این شرکت کدام است؟

است؟

 $4\sqrt{3}$ (۴)

۴ (۳)

 $2\sqrt{3}$ (۲)

۲ (۱)

۲۰- مجموع ریشه های متمایز معادله $\left(\frac{x}{3} - 1\right)^4 - 25\left(\frac{x}{3} - 1\right)^2 = 0$ کدام است؟

 -3 (۴)

۳ (۳)

۱۲ (۲)

۹ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری)
صفحه‌های ۲۱ تا ۲۱
علوم و فنون ادبی (۱):
فصل یکم
(درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۲۵ تا ۱۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- نام نویسنده‌گان آثار «داستان باستان - سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی - چرند و پرند» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱) محمدباقر میرزا خسروی - میرزا حبیب اصفهانی - قائم مقام فراهانی

۲) میرزا حسن خان بدیع - میرزا حبیب اصفهانی - دهخدا

۳) محمدباقر میرزا خسروی - جیمز موریه - قائم مقام فراهانی

۴) میرزا حسن خان بدیع - جیمز موریه - دهخدا

۲۲- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) تحقیقات ادبی و تاریخی از عوامل رشد آگاهی و تحول ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود.

ب) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسنده‌گان مطالب خود را در قالب رمان و نمایشنامه منتشر می‌کردند.

ج) مجله «بهار» که نشریه‌ای سیاسی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف‌خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد.

د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های ادبی بود، که از میان رمان‌نویسان می‌توان به محمدباقر میرزا خسروی و میرزا حسن خان بدیع اشاره کرد.

ه) پیش از انقلاب مشروطه، نویسنده‌گان ایرانی نوشتمن رمان (داستان بلند) به مفهوم امروزی را از طریق ترجمه رمان‌های تاریخی غربی آغاز کردند.

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۲۳- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... در قلمرو نکات زبانی یک شعر قرار می‌گیرند.

۱) بررسی کاربرد روابط معنایی واژگان مانند تضمن
۲) بررسی ترکیب‌ها و واژگان
۳) بررسی پیچیدگی یا سادگی زبان شعر
۴) بررسی تناسب‌های معنایی مانند تضاد و ایهام

۲۴- در متن زیر کدام ویژگی سبکی یافت نمی‌شود؟

«ابرهه چنان دانست که او حاجت خانه خواهد خواست، و به دلش اندر بود که اگر حاجت خانه خواهد، بدو بخشد. پس عبدالملک گفت که دویست اشتر از آن من بیاورده‌اند، بفرمای تا اشتaran من باز دهنند.»

۱) کوتاهی جملات ۲) فاقد تشییه و استعاره ۳) فراوانی لغات عربی ۴) تکرار اسم به ضرورت معنی

۲۵- در کدام دو عبارت، ویژگی‌های سبکی نثر دهخدا دیده می‌شود؟

الف) اندیشید: «خیلی طاقت می‌خواهد که آدم هفده سال به دروغ زندگی کند کارش دروغی، لباسش دروغی و سر تا پایش دروغ باشد.»
ب) می‌گویند: ببرش پیش این دکتر مکترها. من می‌گم مرده‌شورشان را ببرد با دواهاشان. چه می‌دانم! این گرت مرت‌ها چه خاک و خلی است که به بچه می‌دهند.

ج) حالا گذشته‌ها گذشته است، من ته دلم روشن است، ان شاء الله چشم‌زخم نیست همان از گرما و آفتاب این‌طور شده، اگر خدای نکرده باز خوب نشد
برو محله حسن‌آباد بده آ سید فرج‌الله جن‌گیر نزله‌بندي کند.

د) بعد از عقد کنان، جشن در باغ و در اصل در ایوان جلوی عمارت شروع شد و همه جا را چراغان کرده بودند.

۱) ب - ۵ ۲) ج - الف ۳) ب - ج ۴) الف - ۵

۲۶- کدام بیت در حوزه ادبیات غنایی نمی‌گنجد؟

چه غم خورد که بمیرد چراغ پیرزنی؟
دست گیتی بزدی تیغ هلاکم بر سر
ریسمان در پای حاجت نیست دست‌آموز را
مرهمی بر دل نهد امیدوار خویش را

- ۱) فرشته‌ای که وکیل است بر خزانین باد
۲) کاش کان روز که در پای تو شد خار اجل
۳) دیگری را در کمند آور که ما خود بندۀ‌ایم
۴) هم‌چنان امید می‌دارم که بعد از داغ هجر

۲۷- کدام گزینه در مورد ابیات زیر از منظر سبک‌شناسی نادرست است؟

دل رو به، که رنجی را به کارست
جهان بر چشم او شد تیره آنگاه
کنون باید به کارم حیله‌سازی
بجست از دام، همچون از کمان تیر
که در عالم حدیث درگرفته است»

«دگر کس آمد و گفت: اختیار است
چون‌نام دل شنید از دور رو به
به دل می‌گفت: با دل نیست بازی
بگفت این و به صد دستان و تزویر
حدیث دل حدیثی بس شگفت است

۱) شاعر در بیت دوم از آرایه کنایه و در بیت چهارم از آرایه تشییه استفاده کرده است.

۲) شاعر از تمثیل و شخصیت‌بخشی به حیوانات برای بیان منظور خود استفاده کرده است.

۳) واژگان کهن فارسی در ابیات دیده می‌شوند، اما کاربرد واژگان عربی هم بیش از حد معمول است.

۴) شعر با توجه به بیان حکمت و معرفتی عرفانی در طرف داستانی در رده ادبیات تعلیمی جای می‌گیرد.

۲۸- در کدام بیت، آرایه‌های «تضاد - تشییه - جناس» یافته می‌شود؟

در عرصهٔ خیال که آمد، کدام رفت
خورد ز غیرت روی تو هر گلی خاری
فرصتی دان که ز لب تا به دهان این همه نیست
همراز عشق و همنفس جام باده‌ایم

۱) مستم کن آن‌چنان که ندانم ز بی خودی
۲) چو سرو اگر بخرامی دمی به گلزاری
۳) بر لب بحر فنا منتظریم ای ساقی
۴) ما سرخوشان مست دل از دست داده‌ایم

۲۹- آرایه‌های مقابله همه ابیات تمام‌آ درست است؛ به جز:

که جوش گل شراب لعل فام آورد مستان را (جناس، تشییه)
جهان ماتم سرا گردد اگر من از نوا افتم (اغراق، ایهام)
زان که شمعی چون رخش در مجلس اصحاب نیست (تشییه، مجاز)
کوه در رقص آمد و چالاک شد (تلمیح، تشخیص)

۱) مشو غمگین در میخانه را گر محتسب گل زد
۲) به ذوق ناله من آسمان مستانه می‌رقصد
۳) پیش رویش ز آتش دل سوختم پروانه‌وار
۴) جسم خاک از عشق بر افلان شد

۳۰- کدام بیت، به آرایه‌های «تشییه و واژه‌آرایی» مزین شده‌است؟

کآتش دل چو شعله زد صیر در او محال شد
پری را جایگاهی نیست در ویرانه روح
من ندارم زهره ای شاعر خموشی پیشه کن
و گر کند همه‌کس عیب بر قمر گیرند

۱) طرفه مدار اگر ز دل نعره بی خودی زنم
۲) میسر می‌شود آیا پری از خاطرم یک دم؟
۳) روی چون ماهش به زهره نسبتی کردم بگفت
۴) قمر مقابله با روی او نیارد کرد

۳۱- چند بیت از ایيات زیر آرایه «تکرار» دارند؟

در دل چرا نکشتنی از دست چون بهشتی
به وقت مرگ بداند که باد می‌پیمود
همی‌رو که از قید هستی رهی
گریزنند و باشند تا ماهیان
که نتوانم گذشت اکنون به روز از پیش بوابش

۴) دو

۳) چهار

الف) آن میوه بهشتی کامد به دست ای جان
ب) نفس که نفس بر او تکیه می‌کند باد است
ج) طریقی فراپیش‌گیار و رهی
د) کجا او گذشت این دگر ماهیان
ه) گذشت آن کز شبستانش نمی‌بودم شبی خالی

۱) سه

۲) یک

۳۲- در کدام بیت، واژه‌آرایی به مفهوم شاد بیت کمک کرده است؟

لبم از بوسه‌ربایان بر و دوشش باد
که تاز خال تو خاکم شود عیبرآمیز
دولت مساعد آمد و می در بیاله بود
صوفیان رقص‌کنان ساغر شکرانه زند

۱) چشم از آینه‌داران خط و خالش گشت
۲) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
۳) از دست برده بود خمار غم سحر
۴) شکر ایزد که میان من و او صلح افتاد

۳۳- در کدام بیت، واژه‌آرایی به چشم نمی‌خورد؟

بگذرد امسال و همچو پار نماند
ور ندهند دور روزگار نماند
بل چو قضا آید اختیار نماند
تاز تو بر خاطری غبار نماند

۱) پار گذشت آن‌چه دیدی از غم و شادی
۲) هم بدھند دور روزگار مرادت
۳) شیوه عشق اختیار اهل ادب نیست
۴) عاقبت از ما غبار ماند زنهار

۳۴- در کدام گزینه، تناسب وزن و محتوا در بیت دیده نمی‌شود؟

این شادی کسی که در این دور خرم است
در ته دوزخ افکنم جان پراصطрап را
سپه را همه دل پراز بیم کرد
تا سر خم باز شود گل ز سرش دور کنم

۱) غم شربتی ز خون دلم نوش کرد و گفت
۲) چند به دل فروخورم این تف سینه‌تاب را
۳) میان سپهبد به دونیم کرد
۴) تا همه جان ناز شود چون که طرب‌ساز شود

۳۵- تخیل شاعرانه در کدام گزینه، به یاری مضمون حماسی بیت آمده است؟

همی ماه بر چرخ گم کرد راه
بیامد دمان با درفش سیاه
دم اندر دم نای رویین کنند
ز گرزش بسی نامور شد تباہ

۱) از آواز اسبان و جوش سپاه
۲) برانگیخت اسب از میان سپاه
۳) بفرمود تارخش رازین کنند
۴) بزد خویشتن را به ایران سپاه

۳۶- درونمایه کدام بیت، متناسب با لحن غم‌انگیز آن است؟

سوختگان غمت، با غم دل خرماند
جان همه خوش است در سایه لطف جان تو
هیچ مپا مدت آینده را
یعقوب مسکین پیر شد ای یوسف برنا بیا

- ۱) ای که به عشقت اسیر، خیل بنی آدماند
- ۲) ای تو امان هر بلا ما همه در امان تو
- ۳) روز وصال است و صنم حاضر است
- ۴) از هجر روزم قیر شد دل چون کمان بدتر شد

۳۷- تخلیل در کدام بیت متفاوت است؟

بر رخت نظاره‌ها را لغزش از جوش صفا
ز پیکر سرو، موج خجلت شود نمایان چو می ز مینا
کسی به حسن و ملاحظت به یار ما نرسد
نیست جز حیرت کسی فریادرس آینه را

- ۱) ای خیال قامت آه ضعیفان را عصا
- ۲) اگر به گلشن ز ناز گردد قد بلند تو جلوه فرما
- ۳) اگرچه حسن فروشان به جلوه آمده‌اند
- ۴) حسن هرجا دست بیداد تجلی و اکند

۳۸- کدام دو بیت با هم تقابل معنایی دارند؟

سیر نگردد به مرور ای صنم
بود آن که بود خیره چه غم داری؟
غم فردا نشاید خورد امروز
زهره شیر است مرا زهره تابنده شدم

- الف) سعدی از این چشممه حیوان که خورد
- ب) رفت آن که رفت و آمد آن که آمد
- ج) برو شادی کن ای یار دل افروز
- د) دیده سیر است مرا جان دلیر است مرا

۴) الف - ۵

۳) ج - ۵

۲) ب - ج

۱) الف - ب

۳۹- مفاهیم «بی اعتباری دنیا، ترک تعلقات، اختیارگرایی، شکوه از بخت» به ترتیب در کدام ابیات آمده‌اند؟

رو به من آورد دنیا، پشت پا بر وی زدم
دولت قدحمن پیش لب آورده و بریخت
فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم
کاین گلستان خندهواری بیش نیست

- الف) چون خسی کز جنبش دریا به موجی برخورد
- ب) چرخ از دهنم نواله در خاک افکند
- ج) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
- د) می‌رود صحیح و اشارت می‌کند

۴) الف، ۵، ج، ب

۳) د، الف، ج، ب

۲) د، الف، ب، ج

۱) الف، ج، ب، د

۴۰- کدامیک از ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

جهان و هر چه در او جز به کام خویش نیدم»
درس رضا می‌دهی بنده مزدور را
چون نیک و بد جهان به تقدير تو نیست
قضای ورا داد باید رضا
غیر تسلیم و رضا دیگر مرا تدبیر نیست

- ۱) عقل دوره آفرید فلسفه خودپرسست
- ۲) تسلیم و رضا پیشه کن و شاد بزی
- ۳) که هرج از خداوند باشد قضایا
- ۴) سال ها شد کاندر این ظلمتسرما افتاده ام

ذخیره دانشی / علوم اجتماعی
(علوم انسانی و علوم اجتماعی،
فواید علوم اجتماعی)
صفحه‌های ۲ تا ۱۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۴۱- پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) ذخیره آگاهی یا ذخیره دانشی افراد چگونه شکل می‌یابد؟

ب) انسان چگونه به درک معنای پدیده‌های اطراف می‌رسد؟

۱) از طریق آموخته‌های فردی و اجتماعی، مدرسه‌ای و دانشگاهی - با دیدن و شنیدن

۲) با فراتر رفتن از دیده‌ها و شنیده‌هایش و تفکر درباره آن‌ها - با دیدن و شنیدن

۳) از طریق آموخته‌های فردی و اجتماعی، مدرسه‌ای و دانشگاهی خود - با تفکر و تعقل

۴) با فراتر رفتن از دیده‌ها و شنیده‌هایش و تفکر درباره آن‌ها - با تفکر و تعقل

۴۲- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک مهمانی دعوت شده‌اید که در آن کسی را نمی‌شناسید. در چنین موقعیتی دقت و احتیاط شما بیشتر می‌شود.»

۱) در کنش‌های روزمره، آگاهی‌ها و دانش‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌مانند.

۲) کنش انسان وابسته به آگاهی است، ولی انسان اغلب از نقش این آگاهی در زندگی خود غافل است.

۳) اگر آگاهی‌ها و دانسته‌ها در جهان اجتماعی وجود نداشته باشد، به تدریج جهان اجتماعی دیگری شکل خواهد گرفت.

۴) انسان در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها با دیگران سهیم و شریک است که این نوع دانش، دانش عمومی نامیده می‌شود.

۴۳- قسمت اول کدام گزینه درست و قسمت دوم آن نادرست است؟

۱) دانش علمی را انسان‌ها در طول زندگی خود به دست می‌آورند. - فردی که تنها بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی می‌تواند بر ذخیره دانش علمی خود بیفزاید.

۲) دانش عمومی، گستردگی ترین بخش ذخیره دانشی ماست. - فیلم سینمایی دورافتاده، مصدقی مناسب برای دانش عمومی است.

۳) جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش علمی لازم را در اختیارمان قرار می‌دهد. - آغاز یادگیری دانش عمومی، مصادف با بدو ورود فرد به جهان اجتماعی است.

۴) ما درباره دانش عمومی کمتر می‌اندیشیم و بیشتر از آن استفاده می‌کنیم. - دانش علمی برای زندگی اجتماعی، همچون هوا برای انسان است.

۴۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر نتیجه چیست؟

- شکل‌گیری دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر در ذخیره دانشی ما

- شناسایی آسیب‌ها و اشکالات وارد شده در دانش عمومی

- تعاریف متفاوت جهان‌های اجتماعی از دانش علمی

۱) تأمل و اندیشه در دانش عمومی - برخورداری از دانش علمی - هویت‌های فرهنگی متفاوت

۲) تلاش‌های علمی - رسیدن به درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی خود - تعارض دانش علمی و دانش عمومی

۳) تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی - برخورداری از دانش علمی - تعارض دانش علمی و دانش عمومی

۴) پیدایش و رشد دانش علمی - رسیدن به درک عمیق از دانش عمومی جهان اجتماعی خود - ذخیره آگاهی

۴۵- کدام یک از موارد زیر نادرست است؟

الف) همه کسانی که از دانش عمومی برخوردارند، مسائل و مشکلات زندگی اجتماعی را می‌شناسند و برای حل برخی از آنها راهکارهایی پیشنهاد می‌دهند.

ب) تعارضات میان ذخیره دانشی جهان‌های اجتماعی متفاوت، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

ج) با سوابیت رویکرد جهان متعدد به جوامعی که دانش علمی را به دانش تجربی منحصر و محدود نمی‌بینند، تعاریف متفاوت و گاه متضادی از علم در

این جوامع رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی آنها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

د) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای روش بر موضوع علوم تأکید کردند.

(۱) ب و د   (۲) ج و د   (۳) الف و ج   (۴) د و الف

۴۶- کدام گزینه رابطه بین دانش علمی و دانش عمومی را از منظر کتاب درسی، به درستی تبیین می‌کند؟

۴۷- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- شناخت کنش انسان بدون فهم هدف و معنای آن غیرممکن است.
- علوم اجتماعی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند.
- موضوع علوم انسانی، عامتر از موضوع علوم اجتماعی است.
- روانشناسی نمونه‌ای از علوم انسانی و جامعه‌شناسی نمونه‌ای از علوم اجتماعی است.
- رویکردی که روش علوم انسانی و علوم اجتماعی را متفاوت ارزیابی می‌کند، روش علوم اجتماعی را غیرتجربی و روش علوم انسانی را تجربی قلمداد می‌کند.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۴

۴۸- هر یک از دانش‌های زیر به ترتیب در کدام قسمت از جدول قرار می‌گیرند؟

«روان‌شناسی»، «اخلاق»، «فیزیک»، «مردم‌شناسی»، «شیمی» و «تاریخ»

علوم		
علوم اجتماعی	علوم انسانی	علوم طبیعی
ج	ب	الف

(۱) ب - ب - الف - ج - الف - ب (۲) ب - ب - الف - ج - الف - ج

(۳) ج - ج - الف - ب - الف - ج (۴) ج - ج - ب - ب - الف - ب

۴۹- کدام گزینه، در رابطه با عبارت زیر صحیح می‌باشد؟

«علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره ...»

- (۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی را دارد، اما نمی‌تواند آنها را اصلاح کند.
- (۲) علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارد و درباره فرستادها و محدودیت‌های فناوری به انسان آگاهی می‌دهد.
- (۳) چگونگی فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را دارد و به افزایش هم‌دلی انسان‌ها کمک می‌کند.
- (۴) آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف را دارد و تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح می‌دهد.

۵۰- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی تعیین شده است؟

- علوم انسانی را از این نظر که به انتقاد از کنش‌های ناپسند آدمیان می‌بردازند، علوم انتقادی می‌گویند.

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی از جمله فواید علوم طبیعی است.

- علوم انسانی و علوم اجتماعی به انسان امکان پیش‌بینی کنش‌ها و پیامدهای آن‌ها را می‌دهند.

- علوم انسانی را به دلیل این که ابزار تسلط انسان بر طبیعت هستند، علوم ابزاری نیز می‌گویند.

(۱) ص - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ (۳) ص - ص - غ - غ (۴) غ - غ - ص - ص

جامعه‌شناسی (۱)

زنگی اجتماعی
 (کُنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
 صفحه‌های ۱ تا ۲۴

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
 به سوال‌های ۵۱ تا ۵۵ «بای» به سوال‌های ۶۵ تا ۷۰ پاسخ دهید.
 وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۵۱- هر دو عبارت مطرح شده در کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

- (۱) پیامدهای غیرارادی، نیاز به کنشگر ندارند و نتیجه طبیعی کنش هستند. - پیامدهایی که به اراده کنشگر یا فرد دیگر وابسته است، قطعی هستند.
  - (۲) در بسیاری از موارد، افراد از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند. - نمره دادن استاد به دانشجویی که امتحانش را خوب داده است، پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری می‌باشد.
  - (۳) فردی سلام می‌کند، پاسخ دادن یا پاسخ ندادن به سلام او پیامد غیرارادی کنش او محسوب می‌شود، زیرا قطعی نیست. - در برخی از موارد، افراد از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.
  - (۴) پاکیزه شدن سر و صورت از پیامدهای ارادی و ضو گرفتن می‌باشد. - تمامی پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی وابسته هستند.
- ۵۲- در متن زیر مفاهیم جامعه‌شناسی به کار رفته را به ترتیب مشخص کنید:
- «در یک دبستان، زنگ کلاس به صدا درآمد. دانشآموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. یکی از دانشآموزان که بدون صاف و با عجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد، بعضی از دانشآموزان به او خندیدند. معلم در مورد عدم رعایت مقررات، مطالبی را به دانشآموزان گوشزد کرد.»
- (۱) کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری
  - (۲) کنش انسانی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی
  - (۳) جامعه‌پذیری - هنجار اجتماعی - پیامد غیرارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی
  - (۴) ارزش اجتماعی - پیامد ارادی کنش اجتماعی - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - کنترل اجتماعی
- ۵۳- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.
- کنش اجتماعی، شیوه انجام هنجار اجتماعی است.
  - ارزش‌ها از جنس هدف‌اند و هنجارها وسیله رسیدن به ارزش‌ها هستند.
  - داور مسابقه‌ای که به بازیکن خطی کارت قرمز نشان می‌دهد، در حال انجام هنجاری برای تحقق ارزش مورد نظر است.
  - پوشش و زبان نمونه‌هایی از کنش اجتماعی هستند.

- (۱) غ - ص - ص - ص   (۲) ص - ص - غ - غ   (۳) غ - ص - ص - غ   (۴) ص - غ - غ - ص

۵۴- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند.
  - (۲) انسان‌ها، پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند و همواره آنان در جهت خدمت به سعادت بشر هستند.
  - (۳) انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را در ارتباط با یکدیگر پدید می‌آورند و بدین علت پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.
  - (۴) نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی و اجتماعی با علوم طبیعی، معلول همانند پنداشتن پدیده‌های اجتماعی و آثار و پیامدهای آن‌ها است.
- ۵۵- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟
- راه تداوم جهان اجتماعی چیست؟
  - راه نجات انسان از سردرگمی و ایجاد نظم چیست؟
  - چه زمانی یک جهان اجتماعی فرو می‌ریزد؟

- (۱) انتقال فرهنگ - دسته‌بندی - هرگاه هنجارهای اجتماعی در جامعه تغییر یابند.
- (۲) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - دسته‌بندی - هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند.
- (۳) انتقال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر - رویگردانی از کژروی‌های اجتماعی - هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را به نسل بعدی انتقال دهد.
- (۴) جامعه‌پذیری - رویگردانی از کژروی‌های اجتماعی - هرگاه ارزش‌های اجتماعی جایگاه خود را در جامعه از دست بدھند.

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی،
نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)
صفحه‌های ۱ تا ۲۶)

اگر به سوال‌های ۱۵۱ تا ۵۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۶۰ تا ۵۶ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۵۶- به ترتیب کدام گزینه در رابطه با دیدگاه کسانی که «جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند» درست و در رابطه با کسانی که «جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند» نادرست است؟

۱) با نادیده گرفتن تفاوت علوم انسانی با علوم طبیعی، ظرفیت‌ها و قابلیت‌هایی را از علوم انسانی و اجتماعی سلب می‌کنند. - جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

۲) براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود. - ذهن افراد و فرهنگ، هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آنها نظیر علوم طبیعی است.

۳) جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرند و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کنند. - جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی است و جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست.

۴) جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می‌دهند. - ادراک و آگاهی به انسان منحصر نمی‌شود و جهان تکوینی با افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد.

۵۷- به ترتیب کدام‌یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با ویژگی آزادی درست و ویژگی تعهد و مسئولیت، نادرست است؟

۱) آدمی درباره مرگ و زندگی خود پرسش‌های بنیادینی دارد که باید به آن‌ها پاسخ داده شود. - به این ویژگی براساس ارزش‌های جهان‌شمول دیگر مانند حقیقت، معنویت و عدالت پاسخ داده می‌شود.

۲) تأمین‌کننده رهایی از قیدوبندهایی است که مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی اش می‌شوند. - در صورت عدم وجود آن، قدرت مقاومت از آدمیان سلب می‌شود و آن‌ها به موجوداتی منفعل تبدیل می‌شوند.

۳) انسان در شرایط تاریخی مختلف با پرسش‌ها و نیازهای متفاوتی مواجه می‌شود. - مانع دو قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایمال شدن حقوق انسان‌ها می‌شود.

۴) به معنای رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است. - معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.

- کدام عبارت نادرست است؟ ۵۸

۱) جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.

۲) امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشور‌گشایی و با قدرت سیاسی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

۳) برخی فرهنگ‌ها، سلطه بر دیگر جوامع را ارزش اجتماعی برتر می‌دانند.

۴) غلبه نظامی همواره گسترش فرهنگی را به دنبال نمی‌آورد.

۵۹- به ترتیب، پاسخ سوالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در چه صورتی می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد؟

- منظور از «فرهنگ غرب» چیست؟

- موقوفیت‌های استعمار اروپاییان در قرن ۱۹ معلوم چه چیزی بود؟

- اروپا در چه سده‌هایی بزرگترین برده‌داری تاریخ بشریت را برپا کرده بود؟

۱) اگر فرهنگی غنی داشته باشد. - فرهنگ جدید اروپا طی ۶ قرن اخیر که اشکال مختلفی از سلطه را پدید آورده است. - پیشرفت در اشغال بازار و مواد خام دیگر کشورها - ۱۷ و ۱۸ میلادی

۲) اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند. - فرهنگ جدید اروپا طی ۵ قرن اخیر که اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است. - پیشرفت در فنون نظامی و اقتصاد صنعتی - ۱۷ و ۱۸ میلادی

۳) اگر فرهنگی غنی داشته باشد. - فرهنگ جدید اروپا که محصول ۶ قرن اخیر است و کانون سلطه‌های مختلف بوده است. - نسل‌کشی‌های پیابی و فنون نظامی - ۱۸ و ۱۹ میلادی

۴) اگر هویت فرهنگی خود را حفظ کند. - فرهنگ جدید اروپا که محصول ۵ قرن اخیر است و اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است. - نابود کردن ۱۵ میلیون سرخبوست بومی آمریکا - ۱۸ و ۱۹ میلادی

۶۰- به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر می‌باشد؟

- چه کسانی هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند؟

- وجه اشتراک استعمارنو و استعمار فرانو چیست؟

- در استعمار نو کشورهای استعمارگر از چه طریقی کنترل بازار و سیاست سایر کشورها را در اختیار می‌گیرند؟

۱) پذیرندگان برتری فرهنگی جهان غرب - استعمارگران پنهان - دولت‌های دست‌نشانده

۲) پذیرندگان برتری فرهنگی جهان غرب - مجریان پنهان - قدرت اقتصادی

۳) پذیرندگان برتری اقتصادی جهان غرب - استعمارگران پنهان - قدرت اقتصادی

۴) پذیرندگان برتری اقتصادی جهان غرب - مجریان پنهان - دولت‌های دست‌نشانده

تعریف و روش مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

- ۶۱- در طی مراحل رسیدن به علم جدید، شرط پذیرش فرضیه‌ها چیست؟
- (۱) یک رشته اصول مرتبط تشکیل دهنده.
  - (۲) موجب تولید پاسخ‌های منطقی دیگر شوند.
  - (۳) توسط مشاهدات به تأیید برسند.
  - (۴) چیزی به یافته‌های قبلی بیفزایند.
- ۶۲- کدامیک از گزینه‌های زیر بینگر یک فرضیه خردمندانه است؟
- (۱) افراد با گوش بزرگ‌تر، هوش بالاتری دارند.
  - (۲) در تصمیم‌گیری برای ازدواج، احساسی عمل کردن قطعاً پیامدهای ناگواری دارد.
  - (۳) سؤال «چرا تاکنون ازدواج نکردند؟» باعث ایجاد فشار روانی در فرد می‌شود.
  - (۴) آیا همه تصمیم‌گیری‌های افراد به راحتی قابل جبران هستند؟
- ۶۳- هر یک از گزاره‌های زیر با موارد کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟
- شرط علمی‌بودن یک یافته پژوهشی
  - قرارگیری در دایره بررسی روان‌شناسختی
  - (۱) ارائه تعاریف متعدد، اما جامع از مفهوم - ارتباط با مفاهیم بنیادین غیرتجربی
  - (۲) وجود تبیین‌های زیاد درباره یک موضوع - قابلیت مطالعه عینی
  - (۳) وجود تعریفی یکپارچه - قابلیت مشاهده به صورت تجربی
  - (۴) ارائه متغیرهای غیرقابل اندازه‌گیری - دارا بودن ضوابط روش علمی
- ۶۴- هر کدام از عبارت‌های زیر، به ترتیب در مورد کدامیک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روانشناسی است؟
- در محیط آزمایشگاهی هم استفاده می‌شود.
  - ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناسختی است.
  - هدفمند و سازمان یافته است.
  - باید دقیق و معتبر باشد.
- (۱) مشاهده - آزمون - مصاحبه - پرسشنامه
  - (۲) مشاهده - پرسشنامه - مصاحبه - آزمون
  - (۳) آزمون - مصاحبه - پرسشنامه - مشاهده
- ۶۵- هدف بیان شده در مقابل کدام عبارت صحیح است؟
- (۱) افزایش کورتیزول در بدن باعث ایجاد استرس می‌شود: پیش‌بینی
  - (۲) دانشمندی با کم و زیاد کردن میزان ماده شیمیایی، در حال بررسی واکنش آن در ترکیب با ماده‌های دیگر است و نیت ایجاد تغییرات جدیدی را دارد: کنترل
  - (۳) پدیده حافظه را بر حسب میزان دوام اتصالات نورونی، می‌توان به کوتاه‌مدت یا بلندمدت تقسیم کرد: تبیین
  - (۴) طبقه‌بندی اطلاعات باعث ماندگاری بیشتر در حافظه می‌شود: پیش‌بینی
- ۶۶- در کدام گزینه شاعر، سبک پردازش متفاوتی با سایر گزینه‌ها دارد؟
- (۱) عاقبت چشم خمار و لهجه کرامانی‌ات / سوی تهران می‌کشد شهرزاده قاجار را (احمد جم)
  - (۲) گفتی که نگو روی تو را ماه ندارد / اصرار نکن جان خودت راه ندارد (احمد جم)
  - (۳) هر که تشویش سر زلف پریشان تو دید / تا ابد از دل او فکر پریشان ننشست (مولانا)
  - (۴) البته که زیبایی و هم‌چشم نداری / لکن دل من را ادب و معرفت برد (طراح)
- ۶۷- تحقیق در رابطه با کدام مورد از طریق روش مشاهده مناسب نمی‌باشد؟
- (۱) بررسی رفتار کودکان زیر یک سال هنگام رویارویی با والدین خود
  - (۲) بررسی واکنش تماشاگران تیم فوتبال، نسبت به گل نشدن توب
  - (۳) بررسی نظر دانش‌آموزان در رابطه با رفتار معلمان هنگام عدم یادگیری دانش‌آموزان
  - (۴) بررسی رفتار کودکان نسبت به صحنه یک فیلم ترسناک
- ۶۸- در کدام گزینه، به تبیین یک پدیده روان‌شناسختی پرداخته شده است؟
- (۱) نظام باورهای هر فرد و جامعه، موتور محرکه قوی جهت دستیابی به هدف‌های فردی و جمعی است.
  - (۲) نظام باورهای افراد به وسیله ارکانی همچون خانواده، مدرسه، اجتماع و خود فرد ساخته می‌شود.
  - (۳) اعتقاد راسخ و واقعی به بودن یا نبودن چیزی یا انجام‌پذیر بودن یا نبودن کاری، باور ما است.
  - (۴) هدف هر چیزی است که انسان سعی دارد به آن برسد و فکر می‌کند برای او مؤثر و مفید است.
- ۶۹- دانش‌آموزی متن زیر را برای ارائه در زنگ روان‌شناسی نوشته است. پس از خوانش دقیق متن بگویید تعداد غلطهای علمی آن چند تاست؟
- «منابع مختلف کسب آگاهی و معرفت در تقابل با یکدیگر نیستند؛ بلکه آن‌ها لزوماً تکمیل‌کننده جنبه‌های مختلف آگاهی و معرفتند. فرضیه پاسخ‌های اولیه و کاملاً سنجیده‌ای است که مبتنی بر دانش، تجربه قبلی و تخیل است. در مورد اهداف علم هم لازم به ذکر است که به ندرت پس از توصیف و تبیین می‌توان به پیش‌بینی و کنترل رسید. در آخر باید بدانیم که روان‌شناسی از همان ابتدای مسیر خود به علوم انسانی پیوست و روش علمی در پیش گرفت.»
- (۱) دو
  - (۲) سه
  - (۳) چهار
  - (۴) یک
- ۷۰- به چه علت علم روان‌شناسی را در زمرة علوم تجربی قرار می‌دهیم؟
- (۱) بررسی رابطه بین فرایندهای ذهنی
  - (۲) استفاده از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری
  - (۳) معنی‌بودن نظریات مطرح شده در آن

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۲/۷/۲۱

آزمون ۱۴۰۲ مهر ماه

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

نام درس	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

نام و نام خانوادگی:

شمارنده:

تعداد سؤال: ۹۰

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	ق شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۱)	۲۰	۷۱	۹۰	۲۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۹۱	۹۵	۵
۳	انتخابی	تاریخ (۱)	۵	۹۶	۱۰۰	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۰۱	۱۰۵	۱۰۵
۴	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۰۶	۱۱۰	۵
۵	انتخابی	جغرافیای ایران	۵	۱۱۱	۱۱۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۱۶	۱۲۰	۱۲۰
۶	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۷	اجباری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۸	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۹	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به قریب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علیویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی بر جی، ابوالفضل تاجیک، محمد چهان‌بن، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلانه‌عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده مهیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاد صالح، حسین آخوندی راهنمایی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌قا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (نوبه بتو روکنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازهضانی، آروین حسینی	—	الهه شههزادی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیمیا اکبرزاده	آرش مرتضایی‌فر مهتاب شیرازی	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زادسفنکره	صبا صفائی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلانه‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	کیانا یوسفزاده	زهرا قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهرا قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسئول گروه
مسنون دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی (۳):
من الأشعار التنسوية إلى الإمام على (ع)
(متن درس ۱)
صفحه های ۱ تا ۴

عربی (۱):
ذَكَرُهُ اللَّهُ / إِنَّمَا مَسْؤُلُونَ
درس های ۱ و ۲
صفحه های ۱ تا ۲۲

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

■■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (٧١ - ٧٨)

٧١- ﴿ وَيَنَفَّرُونَ فِي خَلَقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا ﴾:

- ۱) به آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشید، خداوندا، تو این باطل را نیافریدی!
- ۲) در خلقت آسمانها و زمین می‌اندیشیدند، پروردگار ما، این را باطل نیافریدی!
- ۳) در خلقت آسمانها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا، تو این را بیهوده نیافریدی!
- ۴) در آفرینش آسمان و زمین می‌اندیشدند، پروردگار ما، تو این باطل را خلق نکرده‌ای!

٧٢- « لَا يَفْخِرُ الْعَاقِلُ جَهَلًا بِالنِّسْبِ فَإِنَّ كُلَّ امْرَئٍ يَفْوَزُ بِالْعِلْمِ وَالْعُقْلِ الثَّابِتِ وَعَمْلٍ يُحِسِّنُهُ فِي الْحَيَاةِ! »:

- ۱) خردمند از روی نادانی به دودمان افتخار نمی‌کند، چراکه هر انسانی با دانش و اندیشه استوار و کاری که آن را به نیکی در زندگی انجام می‌دهد، رستگار می‌شود!
- ۲) نباید عاقل همچون جاهل به خاندان خود ببالد، زیرا هر انسانی به وسیله علم و عقل استوار و عملی که آن را در زندگی به خوبی انجام می‌دهد، رستگار می‌گردد!
- ۳) عاقل نباید نابخردانه به خاندان افتخار کند، چون در زندگی فقط کسی که علم و اراده استوار و عمل را به خوبی به کار گیرد، رستگار می‌گردد!
- ۴) خردمند نباید نابخردانه به دودمان افتخار کند، چراکه هر انسانی به وسیله دانش و اندیشه استوار و کاری که آن را در زندگی نیکو انجام می‌دهد، رستگار می‌شود!

٧٣- « بَلْ تَرَاهُمْ حُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ / هَلْ سَوِي لَحْمٍ وَعَظِيمٍ وَعَصَبٍ»:

- ۱) بلکه آنان می‌بینند از تکه گلی خلق شده‌اند، آیا به جز گوشت و استخوان و پی اند؟!
- ۲) بلکه آنان می‌بینند از تکه گلی آفریده شده‌اند، آیا به جز گوشت و پی و استخوان اند؟!
- ۳) بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند، آیا به جز گوشت و استخوان و پی اند؟!
- ۴) بلکه آنان را می‌بینی از یک تکه گل خلق شده‌اند، آیا چیزی به جز گوشت و پی و استخوان اند؟!

٧٤- « عَلَى الْجَمِيعِ التَّعَوُّنُ عَلَى إِطْفَاءِ الْمُكَيْفِ وَالْمَصَابِيحِ وَإِغْلَاقِ حَنَفَيَّةِ الْمَاءِ بَعْدَ اِنْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرِسِيِّ أَوْ حَصَّةِ التَّقْوِيَةِ! »:

- ۱) باید همه در خاموش کردن کولر و چراغها و بستن شیر آب بعد از اتمام ساعت کار مدرسه یا کلاس تقویتی همکاری کنیم!
- ۲) بر همه واجب است در خاموش کردن کولر و چراغها و بستن شیر آب پس از پایان ساعت کار مدرسه یا زنگ تقویتی همکاری کنند!
- ۳) لازم است همگی در خاموش کردن کولر و چراغها و بستن شیر آب در انتهای ساعت کار مدرسه یا زنگ تقویتی کمک کنیم!
- ۴) همه همکاری کنند کولر و چراغها را خاموش کنند و شیرهای آب پس از پایان ساعت کار مدرسه و قسمت تقویتی بسته شود!

^{٧٥} «أَتُبصِّرُنِي الشَّجَرَةُ الْخَضْرَاءُ ذَاتُ الْغَصُونِ الْمُضْرَبَةِ وَالشَّمْسُ الَّتِي جَذَوْتُهَا مُسْتَعْرَةً؟!»:

- ۱) آیا درخت سبز با شاخه‌تر و تازه و خورشیدی را که اخگری فروزان دارد، می‌بینی؟

۲) آیا درخت سبز دارای شاخه‌های تر و تازه و خورشیدی را که پاره آتش آن فروزان است

۳) آیا می‌بینید درخت سبزی را که شاخه‌های تر و تازه دارد و خورشید را که پاره آتش

۴) آیا می‌بینی آن درخت سبز را که شاخه‌هایش تر و تازه هستند و خورشیدی که اخگر

٧٦- عَيْنُ الصَّحِيفَ:

- ۱) حاول لِقليل کلامک لانه کدواءِ کثيره يقتل! : تلاش کن سخن را کم کني، زира آن مانند دارويي است که بسيارش گشنده است!

- ۳) ذهب الطالب إلى مدير المدرسة و أخبره بما قَدْ حَدَثَ! : دانشآموز بهسوی مدير مدرسه رفت و او را از آنچه اتفاق افتاده باخبر کرد!

٧٧ - الخطأ: عَنْ

- ۱) آیه‌ای انسان! قد انطوى فيك عالم عجيب!؛ اي انسان! درون تو جهانى شگفت به هم پيچيده شده است!

۲) أطلبوا العلم فإنَّ أهلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءٌ وَإِنَّ ماتَوْاً؛ علم را طلب کنید چرا که اهل علم زنده هستند حتی اگر بمیرند!

۳) لم يُكُنْ أَحَدٌ يَظْنَ أَنَّ دَاءَهُ مِنْهُ وَدَوَاهَهُ فِيهِ؛ هيچ کس گمان نمی کند که درد او از خودش است و دارویش در درونش است!

^{٧٨}- «ابن شهرينداز، كوشابه وظائف خود د، شهري عما، مه، كنند»؛ عن الصحيح:

- (١) في هذه المدينة تعمل المواطنين المجدات بواجباتهنَّ!
  - (٢) هذه المواطنين المجدات يعملن بواجباتهنَّ في المدينة!
  - (٣) تعمل هؤلاء المواطنين المجدات بواجباتهنَّ في المدينة!
  - (٤) يعملن هؤلاء المواطنين المجدات في مدينتهنَّ بالواجبات!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٧٩ - ٨٣) بما يناسب النص:

إن اللغويين يختلفون حول أول لغة في العالم لكنهم يؤكدون أن اللغة متواجدة معنا منذ حوالي ١٠٠ ألف سنة قبل الميلاد. تُعد اللّغتان السومرية والمصرية القديمة من أقدم اللغات المكتوبة المسجلة حيث يعود تاريخ ظهورها إلى حوالي سنة ٣٢٠٠ قبل الميلاد، لكن اللغة الأقدم التي تكون موجودة حتى يومنا هذا هي على الأرجح اللغة الصينية التي ظهرت للمرة الأولى سنة ١٥٠٠ قبل الميلاد. هناك لغات قديمة أخرى منها السنسكريتية، التاميلية، العربية، العربية و... . هذه أمثلة بسيطة عن اللغات القديمة ولكن توجد بلا شك لغات أخرى أقل شيوعاً وأقدم بكثير من هذه اللغات!

٧٩- عَيْنُ الْخَطَا:

- ١) تُعد اللغة العربية من اللغات القديمة في العالم!
- ٢) إن الإنسان قد استخدم اللغة من القديم لبيان الأفكار!
- ٣) هناك لغات قديمة و مهمة دون أن نعلم اليوم عنها شيئاً!
- ٤) علم الإنسان أنه بحاجة إلى اللغة حوالي ثلاثة آلاف سنة قبل الميلاد!

٨٠- عَيْنُ الصَّحِيحِ حَوْلِ «الْلُّغَةِ الْصِّينِيَّةِ»:

- ١) هي أقدم لغة بين اللغات التي نعرفها اليوم!
- ٢) قد بدأ استعمالها بعد ظهور اللغة المصرية القديمة!
- ٣) اليوم لا تستعمل اللغة الصينية القديمة أبداً!
- ٤) يعود تاريخ ظهورها إلى ألفين سنة قبل الميلاد!

٨١- عَيْنُ مَوْضِعًا مَا جَاءَ فِي النَّصِ:

- ١) أول لغة تكلم الإنسان بها!
- ٢) أكثر لغة تداولاً و شيوعاً بالعالم!
- ٣) زمن ظهور اللغات في العالم!
- ٤) اللغات التي اختفت من التاريخ!

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٨٢ و ٨٣)

٨٢- «اللغويين - المسجلة - يختلفون - ألف»:

- ١) اللغويين: اسم - جمع سالم للمذكر (مفرده: اللغوي) - حرف النون فيه مفتوح دائماً
- ٢) المسجلة: اسم - حروفه الأصلية: س ج ل، على وزن: مفعّلة - صفة لموصوفها
- ٣) يختلفون: فعل مضارع - للجمع المذكر الغائب - حروفه الأصلية: خ ل ف
- ٤) الف: اسم - عدد من الأعداد الترتيبية - مذكر - معدوده: سنة

٨٣- « ها - الأولى - هذه - ظهرت »:

١) ها: اسم - ضمير متصل - للمفرد المؤنث، مذكره: هـ - مضاف اليه، مضافه: ظهور

٢) الأولى: من الأعداد الترتيبية - مؤنث، مذكره: الأول - مضاف اليه، و مضافه: المرة

٣) هذه: اسم من أسماء الاشارة للقريب - يُستعمل للمفرد المؤنث

٤) ظهرت: فعل ماض - للمفرد المؤنث الغائب (=لغائبة)

■ ■ عَيْنَ الْمَنَاسِبِ لِلْجَوابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَّةِ (٩٠ - ٨٤)

٨٤- عَيْنَ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

١) إِنْكُمْ مَسْؤُلُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ!

٢) تَعَاوُنُ جَمِيعًا عَلَىِ الْعَمَلِ بِوَاجِبَاتِنَا فِي الْبِلَادِ!

٣) قَالَ السَّائِحُ: مَا أَجْمَلَ غَابَاتَ مَازِنْدَرَانَ وَ طَبَيْعَتَهَا!

٤) أَجَابَتْ لِي مُعْلِمِي: أَحْسَنْتِ، الْحِفَاظُ عَلَىِ الْمَرَاقِقِ وَاجِبٌ!

٨٥- عَيْنَ الْخَطَا فِي الْمَفْهُومِ:

١) لَمْ تَقُولُواْ مَا لَا تَقْعُلُونَ ﴿: به عمل کار برآید به سخندانی نیست!

٢) الْكَلَامُ كَالْدَوَاءِ، قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ! : خِيْرُ الْكَلَامِ مَا قَلَ وَ دَلَ!

٣) أَنْظُرْ إِلَى ما قَالَ وَ لَا تَتَنَظِّرْ إِلَى مَنْ قَالَ! : إِذَا سَمِعْتَ كَلَامًا فَانْظُرْ إِلَى مُتَكَلِّمِهِ!

٤) فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ ﴿: فراوان مرا ذکر سازید و یاد / که من هم کنم یادتان ای عباد!

٨٦- عَيْنَ الْإِسْمِ مَضَافًا وَ مَوْصُوفًا مَعًا:

١) قَرَأَ الْمَعْلَمُ قَصِيدَةَ الشَّاعِرِ أَحْمَدِ شَوْقِيِ الْجَمِيلَةِ فِي الصَّفَّ بِصَوْتِ جَمِيلٍ!

٢) طَلَبَ الْمَرِيضُ هَذِهِ الْأَدوِيَّةِ الْمُكْتَوِيَّةِ عَلَى الْوَرْقَةِ مِنَ الطَّيِّبِ الصَّيِّدِيِّ!

٣) يَكْذِبُ إِلَيْنَا الصَّعِيفُ دَائِمًا لِأَنَّهُ يُحِبُّ الْابْتِعَادَ عَنِ الْحَقِيقَةِ!

٤) سَاعَدَتِ الْمَرَضَةُ الْحَنُونُ رَجُلًا تَصَادَمَ بِالسَّيَّارَةِ فِي الشَّارِعِ!

٨٧- عین «تَعْرِف» يختلف في صيغة الفعل:

١) أيتها التلميذة! تعرف المعلمة الصعوبات التي تحملتها في الحياة!

٢) على المرأة أن تعرف الحسنات وتحاول لنشرها في المجتمع!

٣) أخي الحنون! تعرف الصديق الوفي من العدو عند الشدائ!

٤) تعرف قدر الوقت كل من قد ضيّعه و خسرت حُسْراناً!

٨٨- «في اليوم الوسط من الأسبوع ركب حافلة مع ثلاثة عشر من زملائي و مدير المدرسة للذهاب إلى سفرة علمية و في اليوم الرابع من سفرتنا رجعنا، فما أجمل السفرة العلمية مع الزملاء!» ← كنا . . . راكباً في الحافلة و سافرنا معاً في يوم . . . و رجعنا في يوم . . .؛ عين الصحيح للفراغات:

٢) ستة عشر / الثلاثاء / الجمعة

١) خمسة عشر / الاثنين / الخميس

٤) خمسة عشر / الثلاثاء / السبت

٣) أربعة عشر / الاثنين / الجمعة

٨٩- عين الصحيح حسب قواعد العدد و المعدود:

١) قرأت حتى الآن إثنين فصلين من كتاب الفلسفة!

٢) اليوم حضر عشرون و واحد تلميذاً في المراسيم!

٣) جاءت إلى صالة الامتحان ثمانين عشرين طالبات!

٤) سيصل إلى بيوتهم عشرة تلاميذ في الساعة الثانية عشرة!

٩٠- عين الخطأ عن العمليات الحسابية:

١) ستة و خمسون ناقص تسعة عشر يساوي سبعة و ثلاثين!

٢) تسعة و سبعون زائد خمسة عشر يساوي أربعة و تسعين!

٣) ثمانية و أربعون تقسيم على ثلاثة يساوي ستة عشر!

٤) سبعة و عشرون في ثلاثة يساوي ثلاثة و ثمانين!

تاریخ‌نگاری و منابع دورهٔ معاصر
صفحه‌های ۲ تا ۱۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همهٔ دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- تاریخ‌نگاری جدید از کدام منظر با تاریخ‌نگاری سنتی متفاوت است؟

۴) استفاده از منابع

۳) آثار و نتایج

۲) روش و بینش

۱) موضوعات مورد نظر

۹۲- کدام عبارت دربارهٔ روش و بینش تاریخ‌نگاری معاصر نادرست است؟

۱) با استفاده از روش تحقیق علمی و بهره‌برداری از منابع و اسناد معتبر، رویدادها ارزیابی می‌شوند.

۲) نقش طبقات اجتماعی مختلف در رویدادهای تاریخی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳) در این روش غالباً به بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان توجه می‌شود.

۴) از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی و زبان‌شناسی در مطالعهٔ تاریخ استفاده می‌شود.

۹۳- در کتاب تاریخ بیداری ایرانیان به کدام رویداد تاریخی که تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش تاریخ‌نگاران معاصر داشت، اشاره شده است؟

۴) انقلاب اسلامی

۳) انقلاب مشروطیت

۲) جنبش ملی شدن نفت

۱) جنگ‌های جهانی اول و دوم

۹۴- کدام گزینه در رابطه با گونه‌های منابع تاریخ معاصر ایران صحیح است؟

۱) همچون گذشته شامل انواع کتاب‌ها، اسناد تاریخی و بنها می‌شود.

۲) از میان این منابع تاریخی، کتاب‌های تاریخی از نظر موضوعات اقتصادی اهمیت یافت.

۳) در پژوهش‌های تاریخی سفرنامه‌ها در زمرة آثار ادبی قرار می‌گیرند.

۴) نگارندهای خاطرات، محدود به شخصیت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی می‌شوند.

۹۵- به کدام دلیل در دورهٔ قاجار برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند؟

۱) افزایش مخاطبان ایرانی این روزنامه‌ها در خارج از کشور

۲) گسترش روابط خارجی ایران با اروپا

۳) انتشار پیشرفت‌های علمی، صنعتی و اقتصادی ایران

۴) ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان

فصل اول: تاریخ شناسی
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۸

در این بخش، از میان سوالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ «با» به سوال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۱)

۹۶- در کدام گزینه معنی واژه «تاریخ» متفاوت است؟

(۱) در دوره اشکانیان جنگ‌های متعددی روی داد.

(۲) تاریخ آشور، پُر از حوادث و کشتارهای بی‌رحمانه است.

(۳) تاریخ دارای روش‌ها و الگوهای خاص در بررسی وقایع گذشته است.

(۴) سرزمین‌های اروپایی در دوره رنسانس با دگرگونی‌های فکری و علمی مواجه شدند.

۹۷- کدام گزینه، توصیف درستی از وقایع‌نگاری‌ها پیش از ظهور تاریخ‌نگاری نوین به دست داده است؟

(۱) به حوادث سیاسی و نظامی و شرح حال فرمانروایان و وجوده گوناگون حیات جامعه توجه می‌شد.

(۲) تمام آثار، نتیجه سفرها و مشاهدات و شنیده‌های مستقیم و بلاواسطه وقایع‌نویسان است.

(۳) برای ثبت و نوشتمن وقایع تاریخی از استناد دولتی و یافته‌های سایر علوم استفاده می‌شد.

(۴) در ثبت و نگارش برخی رویدادها، از استناد و مدارک دولتی استفاده می‌شد.

۹۸- به ترتیب «پایان‌نامه‌های تاریخی» و «مجموعه طاق بستان»، جزء کدامیک از منابع پژوهش علمی در تاریخ محسوب می‌شوند؟

(۱) دست اول - دست دوم

(۲) دست دوم - دست اول

(۳) دست اول - دست دوم

(۴) دست دوم - دست اول

۹۹- کدام گزینه درباره ویژگی‌های گاهشماری اوستایی دوره ساسانیان نادرست است؟

(۱) در این گاهشماری سال به ۱۲ ماه ۳۰ روزه تقسیم می‌شد.

(۲) مبدأ گاهشماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود.

(۳) بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌شد.

(۴) هر ۴ سال یک روز به سال می‌افزودند و به قولی «کبیسه» می‌گرفتند.

۱۰۰- کدام گزینه به مرحله استخراج و تنظیم اطلاعات در باستان‌شناسی اشاره ندارد؟

(۱) کشف و بازسازی دقیق آثار باستانی

(۲) مطالعه آثار حفاری شده در آزمایشگاه‌های تخصصی

(۳) مقایسه تأثیرات پدیده‌های مختلف بر یکدیگر

(۴) بررسی مواد و مصالح به کار رفته در آثار کشف شده

فصل اول: تاریخ‌شناسی
فصل دوم: ظهور اسلام
(درس‌های ۱ تا ۳)
صفحه‌های ۱ تا ۲۹

اگر به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۰۱- انگیزه اصلی تاریخ‌نویسان تاریخ‌های محلی کدام بوده است؟

۱) نگارش رویدادهای تاریخ اساطیری ایران

۲) ثبت و ضبط وقایع تاریخ اسلام و سلسله‌های ایرانی

۳) تدوین رویدادهای دوران فرمانروایان بزرگ و کوچک

۴) بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر

۱۰۲- کدام مورد درباره سبک و روش تاریخ‌نگاری طبری و مسعودی دو مورخ بزرگ مسلمان، درست است؟

۱) طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش موضوع محوری تأثیف کرده است.

۲) مروج‌الذهب و معادن‌الجوهر به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع محوری نوشته شده است.

۳) مسعودی در تأثیف آثار خود، سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش سال‌شماری را به نحو عالی ترکیب کرده است.

۴) طبری با جمع‌آوری و گزینش اخبار، نمونه‌ای موفق از تاریخ‌نگاری روایی را در قالب سال‌شماری ارائه کرده است.

۱۰۳- کتاب تاریخ بیهقی جزء کدام دسته از کتاب‌های تاریخی می‌باشد و با کدام روش تاریخ‌نگاری تأثیف شده است؟

۱) محلی - مورخ روایت‌های مختلف و متعدد درباره موضوع واحد را با آوردن اسناد، ذکر می‌کند.

۲) سلسله‌ای - مورخ با بررسی تمام اخبار و روایت‌های مربوط به یک رویداد، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

۳) محلی - با مطالعه و مطابقت دادن همه روایت‌ها، یک گزارش از مجموع آن‌ها تنظیم می‌کند.

۴) سلسله‌ای - مورخ بدون هیچ‌گونه دخل و تصریفی در روایت‌ها، عیناً آن‌ها را ذکر می‌کند.

۱۰۴- کدام گزینه در رابطه با سنجش ارزش و اعتبار شواهد و مدارک در پژوهش تاریخی صحیح آمده است؟

۱) روایت‌کننده خود باید مستقیماً شاهد وقوع آن رویداد بوده باشد.

۲) مقایسه و مطابقت دادن اخبار با منابع دست اول نمی‌تواند اعتبار آن‌ها را بسنجد.

۳) پژوهشگران در نقد راوی، علایق و انگیزه‌های او را علاوه بر ویژگی‌های هویتی بررسی می‌کنند.

۴) اخبار و روایاتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد به شرط مشخص بودن اندیشه و جایگاه علمی راوی می‌تواند معتبر باشد.

۱۰۵- کدام گزینه در مورد ترتیب وقوع حوادث زمان پیامبر (ص) از ولادت تا بعثت به درستی بیان شده است؟

۱) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← رفتن به شام ← شرکت در جنگ فجر

۲) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به حلیمه ← بازگشت پیامبر (ص) به مکه ← وفات آمنه و شروع سرپرستی عبدالملطلب بر آن حضرت

۳) وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← وفات ابوطالب و شروع سرپرستی عبدالملطلب ← وفات عبدالملطلب ← رفتن به سفر شام

۴) وفات عبدالله، پدر پیامبر (ص) ← سپرده شدن پیامبر (ص) به عبدالملطلب در خارج از مکه ← وفات آمنه، مادر پیامبر (ص) ← بازگشت پیامبر

(ص) به مکه

درس اول: شهرها و روستاهای
(تا پایان به سوی جهانی در حال شهری شدن)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۰۶- کدام گزینه عبارت زیر را تکمیل می‌کند؟

«مقر یک سکونتگاه، ... است.»

۲) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه روی سطح زمین

۱) وضعیت آن نسبت به پدیده‌های پیرامون خود

۴) علت اصلی گسترش یا زوال آن

۳) ارتباط آن با عوامل طبیعی و انسانی در سطح ناحیه

۱۰۷- کدام عبارت با مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا مطابقت دارد؟

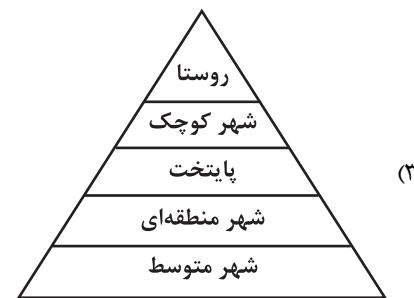
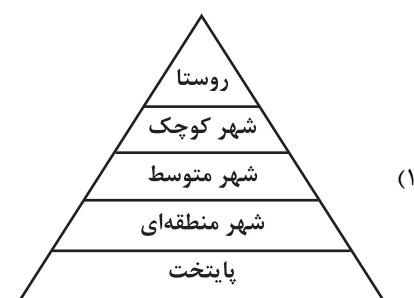
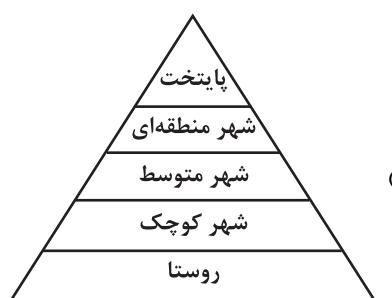
۱) در اغلب سکونتگاه‌های روستایی بیشتر مردم در بخش کشاورزی همچون زراعت و دامداری مشغول به کارند.

۲) در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا، روستاهایی با بیش از ۳۰۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند.

۳) در شهرها فعالیت‌های متنوع صنعتی و خدماتی در فضاهای محدودتری متراکم شده‌اند.

۴) در روستاهای امکانات آموزشی، درمانی و خدمات مالی و بانکی کمتر و محدودتر است.

۱۰۸- کدام تصویر مطابق رتبه‌بندی یا سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها صحیح آمده است؟

۱۰۹- شهرهایی که حوزه نفوذ گسترده‌تری در سطح یک ناحیه دارند، ...

۱) آستانه جمعیتی نفوذ کمی دارند و در برخی عملکردها به چند روستا و شهرهای کوچک مجاور خود خدمات می‌دهند.

۲) آمانه نفوذ وسیعی نسبت به شهرهای کوچک دارند و به چند شهر متوسط پیرامون خود خدمات می‌دهند.

۳) آستانه جمعیتی نفوذ بیشتری دارند و در برخی عملکردها به روستاهای و شهرهای مجاور خود خدمات می‌دهند.

۴) آمانه نفوذ محدودی نسبت به شهرهای کوچک دارند و به شهرهای متوسط مجاور خود خدمات می‌دهند.

۱۱۰- کدام گزینه بیانگر اصطلاح شهرنشینی می‌باشد؟

۲) افزایش نسبت تعداد شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن

۱) افزایش نسبت وسعت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن

۴) افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن

۳) افزایش نسبت وسعت شهرهای یک ناحیه به روستاهای آن

جغرافیای ایران:

فصل اول: جغرافیا چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)

صفحه‌های ۱ تا ۱۲

جغرافیا (۲):

فصل اول: ناحیه چیست؟

(درس‌های ۱ و ۲)

صفحه‌های ۱ تا ۱۸

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) تنها یک مجموعه و انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ «یا» به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۱۱- در کدام عبارت، تفاوت میان نگرش جغرافی دانان با سایر رشته‌های علوم، به درستی بیان شده است؟

۲) کشف ناشناخته‌های جهان

۱) کمک به انسان برای زندگی بهتر

۴) طبقه‌بندی نظام‌های اقتصادی و اجتماعی

۳) مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها

۱۱۲- عبارت زیر مصدق کدام گزینه است؟

«جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد و به این سؤال پاسخ می‌دهد

که نابرابری نواحی چه تأثیری بر فضای جغرافیایی دارد.»

۱) سایر علوم از یافته‌های علم جغرافیا بپرهمند می‌شوند.

۲) بسیاری از فعالیت‌های انسانی در محل معینی انجام می‌شود.

۳) جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سوالات خود پاسخ می‌دهد.

۴) علم جغرافیا انسان را با ویژگی‌های طبیعی و انسانی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا می‌کند.

۱۱۳- «قطع بی‌رویه درختان جنگل در مازندران» ناشی از بی‌توجهی به کدام عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی است؟

۱) توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

۲) توجه به همه ابعاد توسعه به طور هماهنگ

۳) بپرهمندی منطقی و خردمندانه از منابع محیط زیست

۴) ایجاد تعادل بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات

۱۱۴- در متن زیر به کدام سؤال کلیدی در جغرافیا پاسخ داده نشده است؟

«در نواحی ساحلی انسان با اسکله‌سازی، دیواره‌سازی و احداث جاده روی جلگه‌ها، تغییراتی ایجاد می‌کند. گسترش شهرها و روستاهای باعث از بین

رفتن اراضی کشاورزی و جنگلی و تغییرات وسیعی در نواحی ساحلی ایران شده است.»

۲) چه چیزی رخ داده است؟

۱) این اتفاق در کجا روی داده است؟

۴) چه زمانی این پدیده شدت می‌یابد؟

۳) چرا این پدیده به وجود آمده است؟

۱۱۵- عبارت «در این مرحله پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد.» به کدام‌یک از مراحل پژوهش در جغرافیا اشاره دارد؟

۱) گام دوم، تدوین فرضیه که به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد.

۲) گام اول، طرح سؤال یا بیان مسئله که در آن پژوهشگر مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان می‌کند.

۳) گام سوم، جمع‌آوری اطلاعات که در آن جغرافی دانان برای مطالعه و پاسخ‌گویی به سوالات خود به اطلاعات نیاز دارند.

۴) گام چهارم، پردازش اطلاعات که در آن اطلاعات غیرضروری حذف می‌شود و اطلاعات مرتبط با پژوهش حفظ می‌شود.

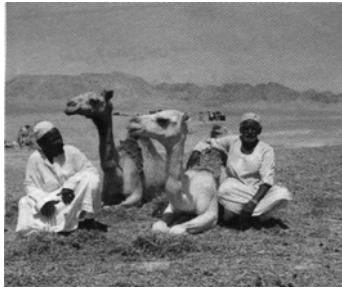

فصل اول: ناحیه چیست؟
(درس‌های ۱ و ۲)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

اگر به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۱۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۱۶ تا ۱۲۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۱۶- کدام گزینه، با توجه به تصویر زیر، عبارت تدوین شده را به درستی کامل می‌کند؟

«هر مکان در روی زمین ویژگی‌هایی دارد و ...»

۱) میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد.

۲) میان اجزا و پدیده‌های آن، نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

۳) هر ناحیه جغرافیایی با بخش‌های پیرامون خود شباهت‌هایی دارد.

۴) ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است.

۱۱۷- کدام گزینه برای تکمیل جاهای خالی عبارت زیر مناسب است؟

«ناحیه‌بندی براساس ... صورت می‌گیرد و انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به ... بستگی دارد.»

۱) طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او - میزان همگونی پدیده‌ها

۲) مطالعات و تحقیقات علمی - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان

۳) مطالعات و تحقیقات علمی - میزان همگونی پدیده‌ها

۴) طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان

۱۱۸- عبارت زیر به کدام ویژگی ارتباط انسان‌ها با نواحی اشاره دارد؟

«جاده‌های گردشگری همچون چشم‌اندازهای زیبا، هوای تمیز و معتدل، امکان کوهنوردی، ورزش‌های زمستانی و چشمه‌های آب گرم موجب تأسیس مراکز اقلامی و مهمان‌سرا، تله‌کابین و بربایی ورزش اسکی در نواحی کوهستانی شده است.»

۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

۳) نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

۱۱۹- کدام گزینه درباره کانون ناحیه، به درستی بیان شده است؟

۱) کانون یک ناحیه دارای بیشترین عوامل تجانس است، اما این ویژگی‌ها در نواحی مجاور کمتر دیده می‌شود.

۲) کانون یک ناحیه دارای بیشترین عوامل همگونی است، اما این خصوصیت در نواحی مجاور مشاهده نمی‌شود.

۳) کانون یک ناحیه همچون نواحی مجاور دارای بیشترین عوامل وحدت و همگونی است.

۴) به طور معمول هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی به طرف مرزهای آن حرکت می‌کنیم، عوامل تجانس به طور کلی ناپدید می‌شود.

۱۲۰- کدام گزینه از متن زیر برداشت می‌شود؟

«گاهی یک ناحیه آب و هوایی، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.»

۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

۲) قلمرو و وسعت نواحی متفاوت است.

۳) مرزهای نواحی در اثر فعالیت‌های انسانی یا عوامل طبیعی قابل تغییرند.

۴) مرزهای سیاسی و اداری به طور معمول بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

هستی و چیستی
صفحه‌های ۱ تا ۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۲۱- کدام مورد نشانه‌ای واضح برای نشان دادن آگاهی ما نسبت به واقعی بودن اشیاء پیرامونی است؟

- (۱) امکان شناخت و کسب علم نسبت به اشیاء مختلف
 (۲) تعیین نسبت میان دو مفهوم هستی و چیستی
 (۳) بهره‌بردن از اشیاء مختلف جهت رفع نیازهای گوناگون
 (۴) علم به وجود و جهل نسبت به ماهیت همه اشیاء پیرامون

۱۲۲- اولین قدم در شناخت بیشتر هستی و چیستی، و نسبت میان آن‌ها چیست؟

- (۱) این که بپذیریم اشیائی در خارج هستند که ماهیاتی دارند.
 (۲) این اصل که مفهومی که از بودن اشیاء فهم می‌شود با مفهومی که از چیستی آن‌ها می‌فهمیم مغایر است.
 (۳) صرف همین اصل که باور کنیم به صورت مطلق تنها نیستیم.
 (۴) این که بپذیریم می‌توانیم به تمامی ویژگی‌های موجودات جهان علم پیدا کنیم.

۱۲۳- وقتی که شخصی با اشاره به چیزی می‌پرسد: «آن چیست؟»، بدین معنا است که آن شخص ...

- (۱) وجود آن را پذیرفته و مفهوم وجود را عین مفهوم ماهیت نمی‌داند.
 (۲) وجود شیء را پذیرفته و حمل وجود بر ماهیت را به دلیل عینیت ضروری می‌داند.
 (۳) ماهیت آن چیز را می‌شناسد و در صدد پی بردن به وجود آن چیز است.
 (۴) نه ماهیت آن چیز را می‌شناسد و نه به وجود آن پی برده است.

۱۲۴- وجود و ماهیت اختلاف ... و اتحاد ... دارند.

- (۱) مفهومی - مصدقی
 (۲) مصدقی - خارج از ذهن
 (۳) مصدقی - معنایی
 (۴) مفهومی - ذهنی

۱۲۵- رابطه بین وجود و ماهیت یک شی مانند رابطه بین کدام یک از موارد زیر می‌باشد؟

- (۱) پارچه و قیچی برای خیاط
 (۲) آرد و تخم مرغ برای کیک
 (۳) ریشه و برگ نسبت به درخت
 (۴) مادر و مدرس بودن برای یک شخص

۱۲۶- کدام موضع بیانگر پرهان کامل این سینا در مغایرت وجود و ماهیت است؟

(۱) اگر وجود جزء ماهیت بود همه‌چیز یک چیز می‌شد.

(۲) مفهوم وجود در ذهن غیر از مفهوم ماهیت می‌باشد.

(۳) حمل ذات به شیء مستغنی از دلیل و حمل وجود بر انسان نیازمند استدلال است.

(۴) اگر مفهومی جزء ذاتیات مفهومی دیگر باشد حمل آن بی نیاز از دلیل است.

۱۲۷- کدام گزینه درست است؟

(۱) حمل ذات بر هر چیزی بی نیاز از دلیل است.

(۲) حمل وجود فقط بر بعضی از ماهیت‌ها ضروری است.

(۳) حمل سه زاویه بر مثلث امکانی و نیازمند دلیل است.

۱۲۸- اگر مفهومی سازنده و هویت بخش مفهوم دیگر باشد و مفهوم اول را بر مفهوم دوم حمل کنیم، چه نتیجه‌ای حاصل می‌شود؟

(۱) مفهوم اول از اجزای تعریفی مفهوم دوم است و چیستی آن را تشکیل می‌دهد.

(۲) این حمل نیازمند دلیل عقلی محض است.

(۳) دو مفهوم مغایر هم بوده و رابطه ذاتی بین آن‌ها برقرار نیست.

(۴) قطعاً نسبت میان دو مفهوم تساوی است و بی نیاز از دلیل می‌باشد.

۱۲۹- با فرض جزئیت مفهوم وجود نسبت به ماهیت، کدام عبارت درست است؟

(۱) تصور ماهیت برای موجودات ممکن نخواهد بود.

(۲) وجود قابل انفکاک از ماهیت نخواهد بود.

(۳) حمل وجود بر ماهیت از نوع شایع صناعی خواهد شد.

۱۳۰- کدام گزینه در مورد مبحث تغایر وجود و ماهیت، از حیث تاریخی نادرست است؟

(۱) تمایز هستی و چیستی از مباحث پایه‌ای در حکمت اسلامی است.

(۲) ابن سینا آن را به عنوان مقدمه‌ای از پرهان خود در اثبات خداوند به کار می‌برد.

(۳) این بحث در فلسفه اسلامی به گونه‌ای طرح شد که تا پیش از آن سابقه نداشت.

(۴) بحث مغایرت خارجی وجود و ماهیت حاصل امتداد تلاش‌های فکری فارابی است.

منطق، ترازوی اندیشه
صفحه‌های ۱ تا ۱۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۳۱- ابن سینا در دانشنامه علایی می‌گوید: علم منطق علم ترازوست. مقصود از ترازو بودن علم منطق در این سخن چیست؟

(۱) تعیین میزان یقین آوری علوم

(۲) تاکید بر آموزش شیوه درست اندیشیدن

(۳) فراهم آوردن محتواهای یقینی برای علوم مختلف

(۴) دسته‌بندی خطاهای ذهنی و پیشگیری از آنان

۱۳۲- کدام مورد درباره علم منطق به درستی بیان شده است؟

(۱) ذهن بدون آگاهی از اسامی قواعد منطق، در زندگی از آن استفاده می‌کند.

(۲) تأکید منطق بیان قوانین حاکم بر ذهن است تا روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان کند.

(۳) حیطه کاربرد منطق استدلال‌های دشوار و تعاریف مفاهیم پیچیده است.

(۴) نوع موادی که در منطق به کار می‌رود باعث استحکام بنای فکری می‌شود.

۱۳۳- کدام گزینه در مورد منطق و حیطه کاربرد آن صحیح نیست؟

(۱) علمی است کاربردی، که تسلط به آن نیاز به تمرین و تکرار مداوم دارد.

(۲) فقر انسان به آن از نیازش به اندیشه عاری از مغالطات ناشی می‌شود.

(۳) منطق ابزاری است که در خدمت سایر علوم می‌باشد.

(۴) نقش آن جلوگیری از خطای اندیشه در علوم است، چه عمدی باشد چه غیرعمدی.

۱۳۴- علت نیازمندی دائمی انسان در سراسر زندگی خود به علم منطق چیست؟

(۱) بهبود روش‌های تعلیم و ترتیب و جلوگیری از خطای ذهنی.

(۲) فرآگیرشدن آگهی‌های تجاری و مغالطات ناشی از آن‌ها.

(۳) نیاز به درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن.

(۴) نیاز به استدلال آوری و تعریف کردن صحیح در تمامی امور.

۱۳۵- کدام گزینه درباره تصور و تصدیق صحیح است؟

(۱) هر چیزی که غیر از این دو باشد اساساً علم نیست و جهل است.

(۲) هر تصدیق مجھول از حداقل سه تصور مجھول ساخته شده است.

(۳) آنچه که تصور را از تصدیق متمایز می‌کند وجود حکم و ربط است.

(۴) هر تصدیقی توسط استدلال معلوم خواهد شد و هر تصوری توسط تعریف.

۱۳۶- در کدام گزینه به تعداد تصدیقات موجود در بیت زیر، تصدیق وجود ندارد؟

«غم و اندیشه در آن دایره هرگز نرود
به حقیقت که تو چون نقطه‌میانش باشی»

بیدل دلت از هر چه شود تنگ برون آ

۱) دلبسته‌اندوه تعلق نتوان زیست

که سوزه‌است نهانی درون پیره‌نم

۲) طراز پیره‌ن زرکشم مبین چون شمع

که با وجود تو کس نشنود ز من که منم

۳) بیا و هستی حافظ ز پیش او بردار

متحیرم در اوصاف و جمال و روی و زیست

۴) به قیاس در نگنجی و به وصف در نیایی

۱۳۷- درباره چرا بی تقسیم منطق به دو بخش، کدام گزینه دقیق‌تر است؟

۱) دانش بشر به دو بخش تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و هر بخش برای مصون ماندن از خطا قواعدی دارد که منطق به آن‌ها می‌پردازد.

۲) منطق بنا به وظیفه‌اش با فکر سر و کار دارد و فکر هم بر اساس هدفش به دو بخش تقسیم می‌شود و بنابراین منطق هم دو بخشی است.

۳) علم منطق هم مانند هر دانشی از تقسیمات دانش بشری پیروی می‌کند و بخش تصوری آن، تعریف و بخش تصدیقی‌اش، استدلال نام دارد.

۴) دانش منطق به دنبال جلوگیری از خطاهای از خطاها است و چون خطاهای دو نوع تعریفی و استدلالی دارند، دانش منطق هم به دو بخش تقسیم می‌شود.

۱۳۸- کدام یک از عبارت‌های زیر قابلیت به کارگیری در یک استدلال را دارد؟

۱) استدلال: معلوم کردن تصدیق‌های مجھول به وسیله تصدیق معلوم

۲) هندوانه میوه‌ای شیرین با پوست راه راه سبز است که در تابستان یافت می‌شود.

۳) نزدیک‌ترین دوست فرزند امام جماعت مسجد محله‌ها

۴) افسوس که تو صلاح کار خود و حکمت را نمی‌دانی.

۱۳۹- کدام یک از عبارات زیر درست است؟

۱) همه مفاهیم را می‌توان تعریف دقیق کرد.

۲) روشن کردن مفاهیم را استدلال می‌گویند.

۳) تمامی تصدیق‌ها با استدلال روشن و اثبات می‌شوند.

۴) تقسیم تفکر به استدلال و تعریف معلوم تقسیم علم به تصور و تصدیق است.

۱۴۰- کدام گزینه درست است؟

۱) تعریف یعنی استفاده از امور معلوم برای تبیین تصور مجھول. ۲) برای آشنایی با دو حیطه منطق، توجه به تفاوت تعریف و استدلال الزامی است.

۳) تصورات علم دیگر در مبحث تعریف، تبیین می‌شوند. ۴) تقسیم‌بندی علم منطق به دو بخش، بر اساس وظیفه آن صورت می‌گیرد.

چیستی فلسفه
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۴۱- درباره مراحل اندیشه‌ورزی انسان کدام مورد به درستی بیان شده است؟

- ۱) زندگی ارزش زیستن ندارد - انسان در سختی آفریده شده است - چرا باید زندگی کنیم؟ - سعادتمندی غایت زندگی است.
- ۲) کنکور دشوار است - برای چه باید کنکور داد؟ - یکی از راههای رسیدن به اهداف دنیوی و اخروی کنکور است - با تمام مشکلات خواهم جنگید.
- ۳) چرا باید نماز بخوانیم؟ - انجام نماز امر الهی است - نماز در حیطه احکام الهی است - حکم خداوند باید اجرا شود.
- ۴) مشاهده کسی که از سطل آشغال غذا تهیه می‌کند - چرا باید در جوامع فقر حاکم باشد؟ - چگونه فقر را ریشه‌کن کنیم؟ - با اشتغال و تولید ثروت ملی باید افزایش پیدا کند.

۱۴۲- در یک تفکر فلسفی، کدامیک مقدم بر سایر عبارات طرح می‌گردد؟

- ۱) آیا شرایط محبت‌آمیز صرفاً میان دو انسان است؟
- ۲) جهان براساس محبت آفریده شده است.
- ۳) محبت یک مادر به فرزندش
- ۴) توجه به محبت حیوانات به فرزندان خود

۱۴۳- تا چه زمانی انسان در مرحله اوّل تفکر قرار دارد؟

- ۱) تا زمانی که با سؤال‌های معمولی و روزانه روبه روست.
- ۲) تا زمانی که انبیوه افکار مربوط به سؤال‌های خاص او را احاطه کرده‌اند.
- ۳) تا وقتی که فقط به‌دبیال پاسخ سؤالات معمولی و روزانه است.
- ۴) تا وقتی که سؤال‌های مربوط به نیازهای اولیه را کنار نگذاشته است.

۱۴۴- واژه فیلسوف بر چه اساس تغییر معنا داد؟

- ۱) اشاره داشتن به تواضع در برابر علم و شاید جدایی از سوفیست‌ها.
- ۲) تأثیر پذیرفتن از کلمه سوفیست که تغییر معنا داده بود.
- ۳) فراوانی به کار رفتن این واژه برای کسی که صفت ویژه‌ای داشت.
- ۴) بر سر زبان‌ها افتادن و عمومی شدن این واژه در یونان.

۱۴۵- در خصوص سیر تحول معنایی واژگان «سوفیست»، «فیلوسوفوس» و «فیلوسوفیا» کدام گزینه درست است؟

- ۱) فیلوسوفوس و فیلوسوفیا همواره هم معنی بوده‌اند.
- ۲) معنای اولیه سوفیست و دومین معنی فیلوسوفوس یکی می‌باشد.
- ۳) سوفیست در طول تاریخ ارتقاء معنایی داشته است.
- ۴) فیلوسوفیا و سوفیست در طول تاریخ تنزل معنایی داشته‌اند.

۱۴۶- کدام گزینه در مورد موضوع فلسفه صحیح است؟

(۱) احکام فلسفه همگی کلی‌اند و بر جزئیات صدق نمی‌کنند.

(۲) چون موضوع فلسفه «وجود» است، پس به عدم نمی‌پردازد.

(۳) موضوع فلسفه «وجود بماهو وجود» است نه «موجود بماهو موجود».

(۴) فلسفه احکامی در مورد امور محسوس و حسی مطرح می‌کند.

۱۴۷- نتیجه بررسی آن دسته از ویژگی‌های موجودات که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست، توسط فیلسوف کدام است؟

(۱) فلسفه مادر سایر علوم و پایه و اساس آن‌ها است.

(۲) فلسفه دارای موضوع ویژه‌ای است که یک وجود خاص می‌باشد.

(۳) تمام تلاش فلسفه بررسی دقیق وجودِ مطلق و شناساندن آن به مردم است.

(۴) فلسفه دارای موضوع خاصی است که یکی از راههای بررسی آن، روش استدلالی است.

۱۴۸- کدام گزینه در مورد موضوع و روش فلسفه و سایر علوم نادرست است؟

(۱) هر علمی موضوع مشخص خود را دارد.

(۲) فلسفه در مورد یک موجود خاص بحث نمی‌کند.

(۳) مباحث فلسفی از نظر موضوع پایه و اساس مباحث سایر علوم است.

(۴) هر علمی از جهت روش با دیگر علوم متفاوت و متمایز می‌شود.

۱۴۹- کدام گزینه با توجه به روش فلسفه، صحیح می‌باشد؟

(۱) برگزیدن روش عقلی برای فلسفه، صرفاً ترجیح فیلسوفان است.

(۲) آن‌چه در مورد کل جهان و اساس وجود مطرح می‌شود به تجربه در نمی‌آید.

(۳) موضوع خاص فلسفه که عبارت از «وجود» است، روش بررسی منحصر به فرد خود را می‌طلبد.

(۴) چون روش فلسفه عقلی است، از تجربه نمی‌توان در تأیید برخی احکام آن استفاده کرد.

۱۵۰- اگر سوال شود که «دانش فلسفه چه تفاوتی با سایر دانش‌ها دارد؟» کدام پاسخ متقن خواهد بود؟

(۱) از جهت موضوع و روش، ولی روش بر موضوع تقدم دارد.

(۲) از جهت موضوع و روش، ولی موضوع بر روش تقدم دارد.

(۳) از جهت موضوع و روش، و هیچ کدام بر دیگری تقدم ندارد.

(۴) از جهت موضوع و روش و اینکه در هیچ کدام با هیچ علمی مشترک نیست.

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول و دوم)
صفحه‌های ۱ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۵۱- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) در ارتباط با کارآفرینی، کدام عبارت نادرست است؟

ب) کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به ترتیب، برجسته‌تر است؟

- آقای حیدری اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.

- خانم حسینی منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کند.

ج) چگونه می‌توان هزینه تولید را بدون کاهش میزان تولید، کم کرد؟

۱) الف) در ابتدای کار نیازی نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راهاندازی کسب و کارش را داشته باشد. ب) پرانگیزه - سازمان دهنده ج) افزایش بهره‌وری

۲) الف) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا

خدمتی را تولید کند. ب) پرانگیزه - نوآور ج) بازاریابی

۳) الف) همه افراد می‌توانند یک کسب و کار جدید را راهاندازی کنند. ب) تیزبین - سازمان دهنده ج) پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم

۴) الف) کارآفرینان بینشی برای دیدن فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوانند. ب) تیزبین - نوآور ج) فروش کالاهای با قیمت مناسب

۱۵۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه دوازده نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید هفت‌ونیم

۶۰ میلیون تومان	اجاره ماهیانه باغ	۱
$\frac{1}{3}$ اجاره وسایل	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	۲
۱۰۰ میلیون تومان	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۳
۷۵ میلیون تومان	اجاره وسایل و ابزار موردنیاز	۴
۴۰ میلیون تومان	خرید سم و کود مناسب	۵
۲۰ میلیون تومان	کرایه حمل و نقل محصول	۶
۱۲۰ میلیون تومان	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۷

تن میوه به ارزش شش‌ونیم میلیارد تومان، کدام مورد است؟

۱) ۵۰۵ میلیون تومان سود

۲) ۶۰۵ میلیون تومان سود

۳) ۵۰۵ میلیون تومان ضرر

۴) ۶۰۵ میلیون تومان ضرر

۱۵۳- کدام گزینه در خصوص برخی از افراد که راههای کسب درآمد نامشروع را انتخاب کردند، صحیح است؟

(۱) این افراد با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به همنوعانشان ظلم می‌کنند، اما اقتصاد خود و جامعه را در مسیر رشد اقتصادی قرار می‌دهند.

(۲) معمولاً به دنبال گران خریدن و ارزان فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها را به صورت رقابتی در می‌آورند.

(۳) به دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروعشان در شهرها، آنها ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازنند.

(۴) آنها معمولاً از رانت‌ها و موقعیت‌هایی که با فربیب و ظاهرسازی به دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

۱۵۴- مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۲۴ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

۸ (۴)

۱۲ (۳)

۱۶ (۲)

۱۸ (۱)

۱۵۵- کدام گزینه متنضم پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام سؤال و پاسخ آن، بیانگر مفهوم «سازمان تولید» است؟

ب) کدام گزینه در خصوص کسب و کار شخصی صحیح است؟

ج) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از سهامداران، کدام نهاد قرار دارد؟

(۱) الف) چگونه تولیدکنندگان درباره تولید یا میزان تولید هر کالا تصمیم می‌گیرند؟ ب) در زمینه‌های تخصصی مانند پزشکی، دندان‌پزشکی و حسابداری اغلب کسب و کارها شخصی است. ج) رئیس هیئت مدیره

(۲) الف) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟

ب) بیشتر آن‌ها کوچک مقیاس‌اند و در همه نوع فعالیتی حضور دارند. ج) هیئت مدیره

(۳) الف) چگونه مردم در مورد خریدن یا نخریدن یک کالا تصمیم می‌گیرند؟ چگونه مقدار کالایی را که باید بخرند، تعیین می‌کنند؟ ب) عبارت

«گروهی از مدرسان تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اقشار ضعیف در سطح شهر تأسیس کنند.» مثالی برای

کسب و کار شخصی است. ج) مدیرعامل

(۴) الف) مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟

ب) هزینه‌های ایجاد این کسب و کارها زیاد و را اندازی آن‌ها نسبتاً سخت است. ج) هیئت مدیره

۱۵۶- به ترتیب کدام مورد از مزایای ایجاد شرکت سهامی و کدام مورد از معایب کسب و کار شخصی است؟

۱) تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام - هزینه‌های را اندازی بالاتر

۲) منافع مالیاتی - قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

۳) امکان رقابت بالاتر - مسئولیت نامحدود در مقابل بدھی‌ها و دعاوی

۴) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری - تخصص‌گرایی بیشتر

۱۵۷- آقای احمدی با خریدن ۱۲۰ برگه از یک شرکت سهامی به میزان ۳۰ درصد در سود این شرکت سهیم شده است. با توجه به این اطلاعات:

- تعداد کل برگه‌های سهامی شرکت چندتاست؟

- اگر کل سرمایه این شرکت ۴۸ میلیون تومان باشد، قیمت هر برگه سهم کدام است؟

- در صورتی که شرکت به میزان ۵ میلیون تومان سود کند، سهم آقای احمدی از این سود چقدر است؟

(۱) ۴۰۰ برگه - ۱۲۰,۰۰۰ تومان - ۱,۵۰۰,۰۰۰ تومان   (۲) ۳۶۰ برگه - ۱۳۳,۰۰۰ تومان - ۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان

(۳) ۴۰۰ برگه - ۱۳۳,۰۰۰ تومان - ۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان   (۴) ۳۶۰ برگه - ۱۲۰,۰۰۰ تومان - ۱,۵۰۰,۰۰۰ تومان

۱۵۸- کدام گزینه در ارتباط با تعاونی‌ها و مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها صحیح است؟

۱) در تعاونی تولید، تعدادی از صاحبان مشاغل خویش فرمایی، جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس کوچک، گرددem می‌آیند.

۲) شیوه اداره تعاونی‌ها کم و بیش مشابه با شرکت‌های است؛ یعنی هر کدام از اعضا به تناسب سرمایه خود در تصمیم‌گیری‌ها رأی خواهد داشت.

۳) سود احتمالی در تعاونی‌ها در پایان دوره، صرف نظر از اینکه هر کدام از اعضا چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشند، به صورت مساوی

توزیع می‌شود.

۴) یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

۱۵۹- در رابطه با کسب و کار «شرکتی» کدام گزینه در پردازندۀ پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

- هويت قانوني داشتن شركت، به چه معناست؟

- در اساسنامه يك شركت کدام يك از موارد زير درج نمي شود؟

۱) قانون با يك شركت، مشابه با يك فرد و يا انسان رفتار نمي کند. - شركت چگونه منحل مي شود؟

۲) يك شركت مي تواند داريyi داشته باشد و با ديگر شركتها يا افراد وارد قرارداد شود. - سهام يك شركت چه ميزان است؟

۳) يك شركت مي تواند شكایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد. - چگونه شركت سرمایه اولیه خود را تأمین می کند؟

۴) همچون افراد، شركتها حقوق و تعهدات خاصی دارند. - ميزان سود و زيان شركت چقدر است؟

۱۶۰- برای هر کدام از موارد زیر به ترتیب چه نوع کسب و کاری مناسب‌تر است؟

- فردی که مهارت تعمیر خودرو را کسب کرده و در صدد راهنمایی يك کسب و کار و کسب درآمد از اين مسیر است.

- تعدادی از دوستان که می خواهند با استفاده از يك سرمایه اولیه اندک، ایده کسب و کاری خود را محقق کرده و سپس به جذب سرمایه از سایرین

پرداخته و سود حاصل را به نسبت سرمایه آورده خود، تقسیم نمایند.

- فردی که می خواهد با هدف کمک به افراد بی خانمان، ضمن جمع آوری مبالغ اعطا یابی توسط مردم، هر هفته به طور منظم به طبخ و توزیع غذا میان

این افراد اقدام نماید.

- چند فعال اقتصادی در صنف پوشاك که تصمیم دارند در کنار هم جمع شده و از مزایای همکاری در راستای تأمین مواد اولیه با قیمت کمتر و

رقابتی تر بهره‌مند شوند.

۱) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، کسب و کار تعاونی، کسب و کار شرکتی

۲) کسب و کار تعاونی، کسب و کار شخصی، کسب و کار تعاونی

۳) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، خیریه، کسب و کار تعاونی

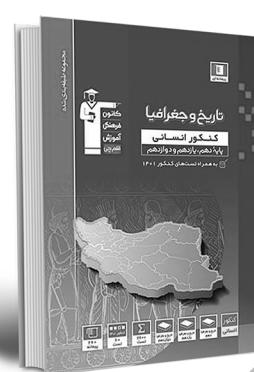
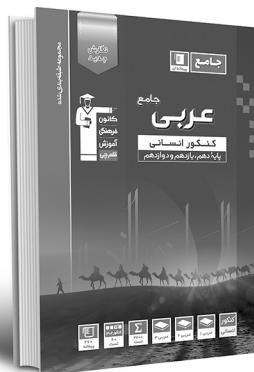
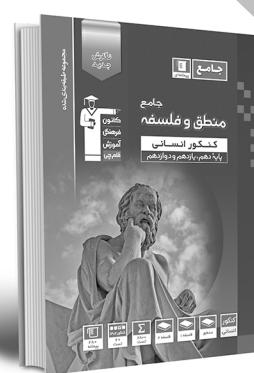
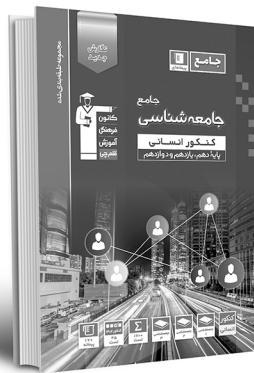
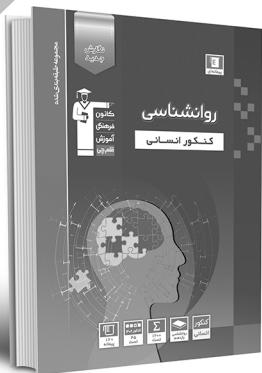
۴) کسب و کار شخصی، کسب و کار شرکتی، خیریه، کسب و کار شرکتی

کانون
فرهنگی
آموزشی
قلم‌چا

کتاب‌های دانشی

پیمانه‌ای که روحانیت

۸۴۵۱
www.kanoon.ir
www.kanoonbook.ir

رانلور، ایگان تماس‌آفرینشی در کنال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تماریز، پایه و شرکت

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

دانش

دوسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

آزمون‌های سراسری
کاج

حل
مسئلہ

نسل جدید کتاب‌های نست کنکور

هزینه خیلی پایین به نسبت کتاب‌های چاپی

آپدیت هفتگی با توجه به نیاز دانش آموزان

تحلیل ویدئویی تمامی تستهای کتاب‌ها
توسط برترین دبیران کنکور کشور

به همراه منتخب تستهای کنکور سراسری و
آزمون‌های آزمایشی خیلی سبز و ماز

کافیه همین الان به **وبسایت مُنیاز** مراجعه کنید

www.moniaz.ir

کتاب‌های تست آنلاین کنکور مُنیاز
ویژه دانش آموزان رشته انسانی

به کمک این محصول بی‌نظیر از درس‌خواندن لذت ببرید.

@moniaz

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴۰۲ مهر ماه ۲۱

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۰۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به قریب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، گلناز بینقی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکرزاده، سعید عزیزخانی، علی قهرمان‌زاده، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سید علیرضا علیویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری، هومن نمازی، محمدحسین یگانه
جامعه‌شناسی	زینب آذری، امیرمهدی افشار، ریحانه امینی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، سید محمد مدنی دینانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	ولی بر جی، ابوالفضل تاجیک، محمد چهان‌بن، حسین رضایی، امیرحسین شکوری، اسماعیل علیپور، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلانه‌عربی، سید محمدعلی مرتضوی، معصومه ملکی، سیده مهیا مؤمنی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار، فاطمه سخایی، امیرحسین کاروین، جواد میریلوکی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	محمد آقاد صالح، حسین آخوندی راهنمایی، سیا جعفرزاده صابری، محمد رضایی‌قا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، احمد منصوری، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار (نوبه بتو روکنکور)	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازهضانی، آروین حسینی	—	الهه شههزادی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	—	فریبا رثوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	کیمیا اکبرزاده	آرش مرتضایی‌فر مهتاب شیرازی	زهرا قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	محمد صمدی زادسفنکره	صبا صفائی	زهرا قموشی
عربی زبان قرآن	احسان کلانه‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	رامتین کیانی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	—	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	کیانا یوسفزاده	زهرا قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	رامیلا عسگری	زهرا قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	مسئول گروه
مسنون دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مهیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرا قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

(علی قهرمان زاده)

$$(n^2 - 1)! = 6 \Rightarrow n^2 - 1 = 3$$

$$\Rightarrow n^2 = 4 \quad \text{به دلیل خواسته مسئله} \\ \frac{n+1}{n+1 > 0} \Rightarrow n = 2$$

$$\frac{(n+3)!}{(n+1)!} \cdot \frac{n=2}{3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{3!} = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

«۵- گزینه «۱»

(احمد رضا ذکر زاده)

ریاضی و آمار (۳)

«۱- گزینه «۲»

طبق اصل ضرب داریم:

$$5 \times 4 \times 6 = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(محمد ابراهیم تووزندۀ هانی)

«۶- گزینه «۲»

یکان فقط رقم ۵ و اولین سمت چپ ۳ یا ۴ است، پس:

$$\frac{2}{\{4, 3\}} \times \frac{3}{2} \times \frac{2}{1} \times \frac{1}{\{5\}} = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(سعید عزیز قانی)

«۷- گزینه «۳»

چون تعداد ارقام زوج و فرد یکسان است، ترتیب فرارگیری ارقام می‌تواند با زوج یا فرد شروع شود. در حالتی که با رقم فرد شروع شود، داریم:

$$3! \times 3! = 6 \times 6 = 36$$

اما در حالتی که با رقم زوج شروع شود، صفر نمی‌تواند اولین رقم سمت چپ باشد، بنابراین:

$$\frac{2}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{2} \times \frac{1}{1} \times \frac{1}{\text{فرد زوج}} \times \frac{1}{\text{زوج فرد}} = 24$$

اصل جمع

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(گلزار بینیقی)

«۸- گزینه «۳»

ابتدا دو خواسته سؤال رو به صورت جداگانه درنظر می‌گیریم:
 $t = 2!$ زمانی که با p شروع نشود با سه حالت (0 یا i یا nt) شروع می‌شود:

$$I_{\text{---}} \boxed{nt} = 3! \times 2! = 12$$

$$O_{\text{---}} \boxed{nt} = 3! \times 2! = 12$$

$$\boxed{nt}_{\text{---}} = 3! \times 2! = 12$$

$$12 + 12 + 12 = 36 \Rightarrow \text{طبق اصل جمع}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(محمد بهرامی)

«۹- گزینه «۴»

چون نفر B بدون فاصله پشت سر C سخنرانی می‌کند، آن‌ها را یک بستهبه صورت $\boxed{CB}$ در نظر می‌گیریم.تعداد جایگشت‌های این بسته و ۳ نفر دیگر برابر $4!$ است.

$$4! = 24 \text{ در این } 24 \text{ حالت، در نصف حالات } A \text{ قبل از } D \text{ و در نصف دیگر}$$

حالات A بعد از D سخنرانی می‌کند. بنابراین تعداد حالات مطلوب برابر است با:

$$\frac{4!}{2} = \frac{24}{2} = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

(آرزوین هسینی)

«۲- گزینه «۳»

فرض کنید تعداد راه‌های بین دو شهر B و C ، n تا باشد، از طرفی مجموع کل مسیرهای ممکن برای سفر از شهر A به D برابر 21 است:پس: $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow D : 2 \times n \times 1 = 2n$: حالت دوم $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow E \rightarrow D : 2 \times n \times 2 \times 3 = 12n$: حالت سوم $A \rightarrow E \rightarrow D : 3 \times 3 = 9$: حالت چهارم $A \rightarrow E \rightarrow C \rightarrow D : 3 \times 2 \times 1 = 6$

حال طبق اصل جمع داریم:

$$2n + 12n + 9 + 6 = 21$$

$$\Rightarrow 14n + 15 = 21 \Rightarrow 14n = 56 \Rightarrow n = \frac{56}{14} = 4$$

بنابراین بین دو شهر B و C ، 4 راه وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

«۳- گزینه «۳»

بین حروف «الف» و «ب» 2 حرف دیگر قرار می‌گیرد که 3 حالت زیر ممکن است:

(الف) بین «الف» و «ب» دو حرف «گ» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{الف}} \boxed{\text{گ}} \boxed{\text{ب}} \Rightarrow \text{لف گ ب} = 2! \times 24 = 48$$

(ب) بین «الف» و «ب» دو حرف «ی» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{الف}} \boxed{\text{ی}} \boxed{\text{ب}} \Rightarrow \text{الف ی ب} = 2! \times 24 = 48$$

(ج) بین «الف» و «ب» حرف‌های «ل» و «ر» قرار گیرد:

$$\boxed{\text{گ}} \boxed{\text{گ}} \boxed{\text{ی}} \boxed{\text{ی}} \boxed{\text{ب}} \Rightarrow \text{گ گ ی ی ب} = 2! \times 2! \times 3! = 24$$

طبق اصل جمع کل تعداد کلمات با شروط مسئله برابر است با:

$$48 + 48 + 24 = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

«۴- گزینه «۲»

۴ تا رقم فرد و 3 تا زوج داریم، پس برای یک در میان شدن آن‌ها باید با رقم فرد شروع کنیم:

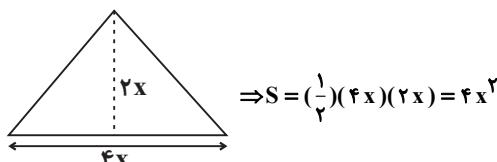
$$\frac{4}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{2} \times \frac{1}{1} \times \frac{1}{\text{فرد زوج}} = 4! \times 3! = 144$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

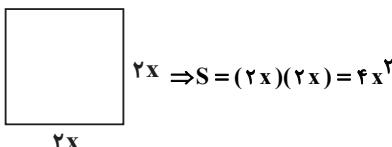

«گزینه ۲»

فلش از یک مثلث و یک مربع تشکیل شده است، برای قسمت مثلث داریم:

و برای قسمت مربع داریم:

در نتیجه مساحت کل فلش برابر $8x^2$ است و مساحت قسمت سفید

برابر $2400 - 8x^2$ است، حال هزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} & 2400 - 8x^2 = 2400x^2 \quad (\text{هزینه بر جسب تیره رنگ}) \\ & 24000 - 8x^2 = 24000 - 8x^2 \quad (\text{هزینه بر جسب سفید}) \end{aligned}$$

هزینه کل $\rightarrow 240x^2 + 24000 - 8x^2 = 28000$

$$\Rightarrow 160x^2 = 4000 \Rightarrow x^2 = 25 \Rightarrow x = 5\text{cm}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

(آرین حسینی)

«گزینه ۴»

ابتدا دوطرف معادله را بر ضریب x^2 یعنی (۲) تقسیم می‌کنیم و عدد

ثبت را به سمت راست منتقل می‌کنیم، تا معادله به شکل

$$-\frac{3}{2}x^2 - 3x = -\frac{3}{2}$$

$$x^2 - 3x = -\frac{3}{2} \Rightarrow (x - \frac{3}{2})^2 = -\frac{3}{2} + \frac{9}{4} \Rightarrow (x - \frac{3}{2})^2 = \frac{3}{4}$$

پس $n = \frac{3}{4}$ و $m = \frac{3}{2}$ است، با جایگذاری مقادرهای m و n در معادله

مورد نظر، ریشه کوچکتر را حساب می‌کنیم:

$$mx^2 + 6x - 12n = 0 \Rightarrow 3x^2 + 6x - 9 = 0$$

$$\begin{cases} a = 3 \\ b = 6 \\ c = -9 \end{cases} \Rightarrow ax^2 + bx + c = 0$$

$$\begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = \frac{-6}{3} = -2 \end{cases}$$

پس ریشه کوچکتر معادله، -3 است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

«گزینه ۳»

باید از بین ۲۰ کلید، ۳ کلید متمایز با ترتیبی مشخص فشار داده شوند، پس تعداد جایگشت‌ها برابر می‌شود با:

$$P(20, 3) = \frac{20!}{(20-3)!} = \frac{20!}{17!} = 20 \times 19 \times 18 = 6840$$

با توجه به اینکه فشردن هر سه کلید ۲ ثانیه طول می‌کشد، پس زمان مورد نیاز برابر است با:

$$6840 \times 2 \xrightarrow{+60} 13680 \text{ ثانیه}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

ریاضی و آمار (۱)

«گزینه ۱۱»

(محمد فردی)

حقوق معاون را a در نظر می‌گیریم:

$$\frac{2}{3}a = \text{حقوق معلم}$$

$$\frac{2}{3}a + 2 = \frac{1}{3}a$$

$$2a + 5 \times \frac{2}{3}a + 2 \times \frac{1}{3}a = 72 \Rightarrow 2a + \frac{10}{3}a + \frac{2}{3}a = 72$$

$$2a + \frac{12a}{3} = 72$$

$$\Rightarrow 6a = 72 \Rightarrow a = \frac{72}{6} = 12$$

$$\frac{1}{3}a = \frac{1}{3} \times 12 = 4 \Rightarrow \text{حقوق آبدارچی} \Rightarrow$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

(محمد ابراهیم تووزنده‌بانی)

«گزینه ۱۲»

$$x^2 + \pi \left(\frac{x}{\sqrt{3}\pi}\right)^2 = x^2 + \frac{\pi}{3\pi}x^2 = 12$$

$$\Rightarrow \frac{4}{3}x^2 = 12 \Rightarrow x^2 = 9 \xrightarrow{x>0} = 3$$

$$x = 3 \Rightarrow r = \frac{1}{\sqrt{3}\pi}x = \frac{3}{\sqrt{3}\pi}$$

می‌دانیم مساحت مستطیل برابر طول $\times$ عرض است.

طول مستطیل: $x = 3$

$$\text{عرض مستطیل: } y = r = \frac{3}{\sqrt{3}\pi}$$

$$S = xy = 3 \left(\frac{3}{\sqrt{3}\pi}\right) = \frac{9}{\sqrt{3}\pi}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۵)

(کتاب تجربی پیمانه‌ای)

«۱۸- گزینه»

مساحت قسمت‌های رنگی را از کل کم می‌کنیم:

$$x^3 = \text{مساحت مربع به ضلع } x$$

مساحت مثلث قائم‌الزاویه متساوی الساقین با ضلع $x\sqrt{2}$:

$$\Rightarrow \frac{(x\sqrt{2})(x\sqrt{2})}{2} = x^2$$

$$x^2 = \text{مساحت مستطیل به طول } 2x \text{ و عرض } x$$

$$24 = 4x^2 - x^2 \Rightarrow 24 = 3x^2 \Rightarrow x^2 = 12$$

$$\Rightarrow x^2 = 3 \Rightarrow x = \sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

«۱۹- گزینه»

ابتدا باید توجه کنیم که نقاط سری‌سرا در واقع همان ریشه‌های معادله $P(x) = 0$ (سود) هستند. از طرفی در یک معادله درجه دوم برای محاسبه

$$\text{فاصله (قدر مطلق تفاضل) ۲ ریشه از رابطه } \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} \text{ می‌توان کمک گرفت.}$$

$$P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 4x - 2 = 0$$

$$\frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{(4)^2 - 4(-\frac{1}{2})(-2)}}{|\frac{1}{2}|} = \frac{\sqrt{12}}{\frac{1}{2}} = 4\sqrt{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

(سعید عزیز‌قانی)

«۲۰- گزینه»

با استفاده از روش فاکتورگیری ابتدا معادله را تجزیه می‌کنیم، داریم:

$$(\frac{x}{3}-1)^4 - 25(\frac{x}{3}-1)^2 = 0 \Rightarrow (\frac{x}{3}-1)^2((\frac{x}{3}-1)^2 - 25) = 0$$

$$(\frac{x}{3}-1)^2 = 0 \quad (1)$$

 $\Rightarrow$

$$(\frac{x}{3}-1)^2 - 25 = 0 \quad (2)$$

حال معادله‌های (۱) و (۲) را جداگانه حل می‌کنیم:

$$(1): (\frac{x}{3}-1)^2 = 0 \Rightarrow \frac{x}{3}-1=0 \Rightarrow \frac{x}{3}=1$$

(ریشه مضاعف)

معادله (۲) از روش مریع کامل حل می‌کنیم:

$$(\frac{x}{3}-1)^2 = 5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{x}{3}-1=+5 \Rightarrow \frac{x}{3}=6 \Rightarrow x=18 \\ \frac{x}{3}-1=-5 \Rightarrow \frac{x}{3}=-4 \Rightarrow x=-12 \end{cases}$$

$$= 3+18-12 = 9 = \text{مجموع ریشه‌های متمایز}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۱۹ و ۲۲)

(امدرضا ذاکر زاده)

«۱۵- گزینه»

$$S_{\text{رنگی}} = (2x+1)^2 - \frac{2(x-1)}{2} = 4x^2 + 4x + 1 - x + 1$$

$$= 4x^2 + 3x + 2$$

$$4x^2 + 3x + 2 = 24 \Rightarrow 4x^2 + 3x - 22 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 9 - 4(4)(-22) = 361$$

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-3 \pm 19}{8} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2 \\ x_2 = -\frac{11}{4} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

(گلناز بینقی)

«۱۶- گزینه»

تفاضل ریشه‌ها زمانی صفر می‌شود که معادله ریشه مضاعف داشته باشد، پس:

(ریشه مضاعف)

$$m=1, 2x^2 - (2 \times 1)x + 1 = 0, \Delta = (-2)^2 - 4 \times 2 \times 1 = -4$$

$$m=2, 2x^2 - (2 \times 2)x + 2 = 0, \Delta = (-4)^2 - 4 \times 2 \times 2 = 0$$

$$m=3, 2x^2 - (2 \times 3)x + 3 = 0, \Delta = (-6)^2 - 4 \times 2 \times 3 = 12$$

$$m=4, 2x^2 - (2 \times 4)x + 4 = 0, \Delta = (-8)^2 - 4 \times 2 \times 4 = 32$$

$$m=5, 2x^2 - (2 \times 5)x + 5 = 0, \Delta = (-10)^2 - 4 \times 2 \times 5 = 60$$

$$m=6, 2x^2 - (2 \times 6)x + 6 = 0, \Delta = (-12)^2 - 4 \times 2 \times 6 = 96$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

(محمد ابراهیم تووزنده‌جانی)

«۱۷- گزینه»

در این سؤال باید به علامت مجموع ریشه‌ها $S = -\frac{b}{a}$ و علامت ضرب ریشه‌ها $P = \frac{c}{a}$ توجه کنیم.

$$S = -\frac{b}{a} = -5$$

$$P = \frac{c}{a} = -2$$

چون جمع و ضرب ریشه‌ها اعداد منفی هستند می‌توان نتیجه گرفت دو ریشه مختلف العلامت داریم که ریشه منفی از نظر اندازه‌ای از ریشه مثبت، بزرگتر است به همین دلیل جمع ریشه‌ها منفی شده است، از طرفی $\beta > 0$ فرض شده، لذا $\alpha < 0$ است و $|\alpha| > |\beta|$ است لذا:

$$|\alpha + \beta| = -2\alpha - \beta = \text{عدد منفی}$$

$$|\alpha| = \text{عدد منفی} = -\alpha$$

$$|\beta| = \text{عدد مثبت} = \beta$$

در نتیجه:

$$-2\alpha - \beta + (-\alpha) - \beta = -3\alpha - 4\beta$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ و ۳۲)

۲۶- گزینه «۱»
 کتاب آبی پیمانه‌ای
 مفهوم گزینه «۱» غلبهٔ قضا و قدر بر زندگی انسان‌هاست که مفهومی تعلیمی است در حالی که مفهوم سایر ابیات عاشقانه و غنایی است.
 (علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۲۷- گزینه «۳»
 (فرهاد علی‌نژاد)
 ابیات از الهی نامهٔ عطار انتخاب شده‌اند که در کتاب درسی از منظر سبک‌شناسی تحلیل شده‌اند. واژگان غیرفارسی (از جمله عربی) در ابیات کم به کار رفته‌اند، اما واژگان کهن فارسی (مثالاً «دستان» به معنای حیله) در ابیات به کار رفته‌اند.
تشریم گزینه‌ها در دیگر:

گزینه «۱»: در بیت دوم عبارت «جهان بر چشم او تیره شد» کنایه از احساس بدختی کردن و بیچارگی است. در بیت چهارم نیز شبیه مرکب دیده می‌شود: روبه از دام بجست، همچون کمان که از تیر می‌جهد.

گزینه «۲»: شاعر در قالب داستانی تمثیلی به بیان معنی مورد نظر خود پرداخته است. ضمناً به روایهٔ شخصیت بخشیده است.

گزینه «۴»: شاعر در بیان نکته‌ای عرفانی است مبنی بر اینکه «ازش و جایگاه دل بسیار متعالی است»، چون جایگاه خداوند است. عطار برای بیان این معنی از ظرف داستانی بهره برده است و بنابراین می‌توان شعر را ذیل ادبیات تعلیمی دسته‌بندی کرد. (البته این چیزی است که کتاب درسی گفته است، و گرنه با توجه به انواع ادبی شعر فارسی این شعر بیشتر عرفانی است تا تعلیمی).

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۶)

۲۸- گزینه «۱»
 (سیدعلیرضا علوبیان)
 تضاد: «آمد» و «رفت»، شبیه: «عرصهٔ خیال»: شبیه فشردهٔ اضافی، جناس: «که» (مصراع اول: حرف اضافه و «که» (مصراع دوم) به معنی «چه کسی» است و با هم جناس تام می‌سازند.

تشریم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: فقد جناس / تضاد: گل و خار، شبیه: چو سرو اگر بخرامی: شبیه گسترده

گزینه «۳»: فقد تضاد / شبیه: بحر فنا: شبیه فشردهٔ اضافی، جناس: «دان» و «دهان»: جناس افزایشی

گزینه «۴»: فقد شبیه و تضاد / جناس: «مست» و «دست»، «باده» و «داده»، هردو از نوع جناس اختلافی‌اند.

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۳»
 (مبتدی فرهادی)
 شبیه: پروانه‌وار - شمعی چون رخش / مجاز: بیت، فقد مجاز است.

تشریم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جناس ناقص حرکتی: گل و گل / شبیه: شراب لعل فلام (ادات شبیه: فام)

گزینه «۲»: اغراق: مفهوم کلی بیت، شدت ناله را می‌رساند.

گزینه «۴»: تلمیح: اشاره به ماجراهی حضرت موسی (ع) (که از خداوند خواست تا خودش را به او نشان دهد و تجلی قدرت خداوند بر کوه، موجب شکافته شدن و از هم پاشیدن کوه شد). / تشخصیص: رقص و چالاکی کوه

(علوم و فنون ادبی، بیان و برعی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

۲۱- گزینه «۴»

«داستان باستان» و «شمس الدین و قمر» داستان‌هایی به قلم میرزا حسن خان بدیع هستند که در دورهٔ بیداری نوشته شدند.
 «سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی» نوشتهٔ جیمز موریه است که میرزا حبیب اصفهانی این کتاب را ترجمه کرده است.
 آثار علی‌اکبر دهخدا:

(۱) چرند و پرنده: مجموعهٔ نوشته‌های طنزآمیز سیاسی - اجتماعی او که در روزنامهٔ «صور اسرافیل» منتشر می‌شد.

(۲) لغتنامه: مفصل‌ترین کتاب لغت زبان فارسی

۳ امثال و حکم

دهخدا همچنین در استانبول روزنامهٔ «سروش» را منتشر می‌کرد.
 (علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۲۱ تا ۱۹)

۲۲- گزینه «۴»

چهار مورد نادرست است:

(الف) فن ترجمه از عوامل رشد آگاهی و تحول ایرانیان در سال‌های قبل از مشروطه بود و تحقیقات ادبی و تاریخی در این دوره رواج آن‌چنانی نداشت.

(ب) در سال‌های اول مشروطه، بیشتر نویسندگان مطالب خود را در قالب مقاله در روزنامه‌ها منتشر می‌کردند.

(ج) مجلهٔ «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیلهٔ میرزا یوسف‌خان انتظامی آشیانی منتشر شد.

(د) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان‌های تاریخی بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۰)

۲۳- گزینه «۴»

بررسی تناسب‌های معنایی مانند تضاد، ایهام و مراجعات نظری، در قلمرو ادبی قرار می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۲۴- گزینه «۳»

در متن، به جز یکی دو مورد واژهٔ عربی، واژگان عربی دیگری یافت نمی‌شود.
 سایر موارد درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۲۵- گزینه «۳»

استفاده از زبان عامیانه و مثال‌های کوچه‌بازاری از ویژگی‌های نثر دهخدا است که در هر دو عبارت «ب و ج» دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۳- گزینه «۴»

«غار» تکرار ندارد و معنای استعاری غبار با معنای حقیقی آن، جناس تام ساخته است. «غار» اول به معنای «گرد و غبار» و «غار» دوم به معنای «غم و اندوه به کار رفته است».

(علوم و فنون ادبی (ا)، بربع لغتی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۴- گزینه «۲»

وزن بیت «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» است (وزن طربانگیز) که با مفهوم غمگین بیت تناسب ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن بیت، «فعول فعل فاعلات مفاعيل فاعلن» و دارای تناسب با محتوای غمناک بیت
گزینه «۳»: وزن بیت، «فعولن فعلون فعلون فعل» و دارای تناسب با مفهوم حماسی بیت

گزینه «۴»: وزن بیت، «مفتعلن مفتعلن مفتعلن» (وزن طرب و شادی) و مناسب با محتوای طربانگیز بیت

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(یاسین مهریان)

۳۵- گزینه «۱»

در این گزینه، شاعر صحنۀ جنگ را با اغراق زیادی توصیف کرده است و این تخیل شاعرانه، باعث شده است که فضای حماسی بیت، غنی‌تر و تأثیرگذارتر شود.

در سایر گزینه‌ها، شاعر برای توصیف مضمون حماسی، از تختیلات بهره نگرفته است و سخن‌وی، مطابق با واقعیت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: توصیفی است از به حرکت درآوردن اسب و به همراه داشتن پرچمی سیاه‌رنگ.

گزینه «۳»: توصیفی است از آماده کردن رخش و به صدا درآوردن شیپور جنگ.

گزینه «۴»: توصیفی است از وارد شدن به سپاه ایران و آسیب‌رساندن به لشکریان، به وسیله سلاح گز.

(علوم و فنون ادبی، بربع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا علوفیان)

۳۶- گزینه «۴»

درونمایۀ غم و اندوه با توصیف فراق، مناسب با لحن سنگین و غمازی آن انتخاب شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درونمایۀ غم و اندوه نامتناسب با لحن شاد و تند آن.

گزینه‌های «۲» و «۳»: درونمایۀ شاد و خوش‌باشی مناسب با لحن ضربی و تند آن.

(علوم و فنون ادبی (ا)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

(یاسین مهریان)

۳۰- گزینه «۴»

تشبیه: شاعر به صورت مضمر و تفضیلی، «چهره یار» را به «قمر» تشبیه کرده است. / واژه‌آرایی: تکرار واژه «قمر»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه / واژه‌آرایی: تکرار واژه «دل»

گزینه «۲»: تشبیه: «ویرانه روح»؛ اضافه تشبیه / فاقد واژه‌آرایی («بری» در مصراع اول، به معنای «بپری» است؛ اما در مصراع دوم، در معنای «فرشته» به کار رفته است؛ بنابراین، با «جناس تام» رو به رو هستیم.)

گزینه «۳»: تشبیه: «روی چون ماه» / فاقد واژه‌آرایی («زهره» در مصراع اول، به شکل «زهره» می‌باشد و در معنای «سیاره زهره» به کار رفته است؛ اما «زهره» در مصراع دوم، به شکل «زهره» می‌باشد و در معنای «جرأت» به کار رفته است؛ بنابراین، با «جناس ناهمسان حرکتی» رو به رو هستیم.)

(علوم و فنون ادبی، بیان و بربع، ترکیبی)

۳۱- گزینه «۲»

جناس تام ادعایی: دو لفظ که یکی معنای حقیقی و دیگری معنای مجازی داشته باشد.

بیت «الف»: بهشت مصراع اول: جنت، بهشت؛ بهشت مصراع دوم: نهادن، هشت. فقط «دست» تکرار دارد.

بیت «ب»: نفس و نفس تکرار ندارند و «باد» اول و دوم نیز جناس تام ادعایی دارند.

بیت «ج»: «رهی» مصراع نخست یعنی راهی؛ ولی «رهی» مصراع دوم، یعنی رها شوی.»

بیت «د»: «ماهیان» اول جمع ماهی است؛ ولی «ماهیان» دوم بر زمان (ماه) دلالت دارد.

بیت «ه»: «گذشت» مصراع اول: تمام شد، «گذشت» مصراع دوم: عبور کردن (علوم و فنون ادبی (ا)، بربع لغتی، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

(هومن نمازی)

۳۲- گزینه «۴»

گزینه «۱»: تکرار صامت «ب» در مصراع دوم، باعث باز و بسته شدن لب و تداعی کننده بوسیدن است؛ همچنین تکرار مصوت «ا» در مصراع اول، جلوه‌گر حیرت است.

گزینه «۲»: صامت «خ» یادآور خفگی است و از این حیث، تصویر این بیت را بر جسته‌تر ساخته است.

گزینه «۳»: واج «م» و تکرار آن در این بیت و به ویژه مصراع دوم، گویا رضایت شاعر را بیان می‌دارد. (چیزی مانند آنچه امروز می‌گوییم: ممم می‌گوییم) در انگلیسی که از اصولات است).

گزینه «۴»: مطابق با صورت سؤال است.

(علوم و فنون ادبی (ا)، بربع لغتی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

جامعه‌شناسی (۳)

(کوثر شاه‌حسینی)

«۴۱- گزینهٔ ۳»

- هر آنچه افراد از تجربه‌های فردی و اجتماعی خود، مطالعات مدرسه‌ای، دانشگاهی و ... می‌آموزنند، ذخیره‌آگاهی یا ذخیره دانشی آن‌ها را شکل می‌دهد.

- انسان با تفکر و تعقل، از دیده‌ها و شنیده‌هایش فراتر می‌رود، معنای پدیده‌های اطراف خود را درک می‌کند و به آگاهی گسترشده‌تر و عمیق‌تری از عالم و آدم می‌رسد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفهٔ دانشی، صفحه‌های ۲ و ۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۴۲- گزینهٔ ۳»

تمامی موارد با متن صورت سؤال مرتبط است به جز گزینهٔ ۳، زیرا اگر این آگاهی‌ها و شناختهای عمومی (دانش عمومی یا دانش حاصل از زندگی) وجود نداشته باشد، زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود و جهان اجتماعی فرومی‌پاشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفهٔ دانشی، صفحهٔ ۳)

(ریحانه امینی)

«۴۳- گزینهٔ ۴»

تشرییم موارد نادرست:

- دانش عمومی را انسان در طول زندگی خود به‌دست می‌آورد.

- فردی که تنها بیرون از جامعه زندگی می‌کند، به سختی می‌تواند بر ذخیره دانش عمومی خود بیفزاید.

- فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، دانش عمومی لازم را در اختیارمان قرار می‌دهد.

- دانش عمومی برای زندگی اجتماعی همچون هوا برای انسان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفهٔ دانشی، صفحه‌های ۳ و ۴)

(فاطمه صفری)

«۴۴- گزینهٔ ۱»

دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی ما را تشکیل می‌دهد. ذخیره دانشی، بخش دیگری نیز دارد که با تأمل و اندیشه در دانش عمومی (علت) به‌دست می‌آید. به این دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر، دانش علمی می‌گویند (پیامد).

کسی که دانش علمی دارد (علت)، به درک عمیقی از دانش عمومی جهان اجتماعی خود می‌رسد؛ آسیب‌ها و اشکالاتی را که به دانش عمومی راه پیدا کرده‌اند، شناسایی می‌کند و قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در دانش عمومی دفاع کند (پیامد).

جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود (علت)، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند (پیامد).

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفهٔ دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

(فاطمه صفری)

«۴۵- گزینهٔ ۱»

تشرییم موارد نادرست:

ب) تعارضات موجود در ذخیره دانشی یک جهان اجتماعی واحد، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

د) در اوایل قرن بیستم میلادی عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای موضوع بر روش علوم تأکید کردند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذیفهٔ دانشی، صفحه‌های ۶ و ۷)

(مفهوم فرهادی)

«۳۷- گزینهٔ ۳»

ابيات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» دارای مضمون‌های پیچیده و تخیل‌های رمزآمیز هستند که همگی از ویژگی‌های شعر بیدل است؛ ولی بیت گزینهٔ ۳ که سروده حافظ است، تخیل و پیچیدگی‌های گزینه‌های دیگر را ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، ترکیبی)

(فرهاد علی‌نژاد)

«۳۸- گزینهٔ ۴»

در بیت «الف»، سعدی به معشوق (زمینی) خود می‌گوید من از وصال تو «سیر نخواهم شد»، اما در بیت «د»، مولانا از عشق آسمانی سخن می‌گوید و بنابراین اعلام می‌کند که «دیده سیر است مرا». پس این دو بیت در تصویری که از عشق ارائه می‌دهند با هم تقابل معنایی دارند.

تشرییم ابیات دیگر:

ب) رودکی در این بیت می‌گوید: جهان همین است که هست و تا بوده

همین طور بوده است. پس غمگینی معنایی ندارد.

ج) شاعر می‌گوید نباید امروز، غم فردا را بخوریم و باید زندگی را به شادی و خوش‌باشی بگذرانیم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۳۲ و ۳۳)

(ممسن اصغری)

«۳۹- گزینهٔ ۳»

بیت «د»: بی اعتباری دنیا؛ خندهوار بودن گلستان (دنیا)

بیت «الف»: ترک تعلقات؛ پشت پا زدن بر دنیا

بیت «ج»: اختیار گرایی؛ سقف فلک (نماد تقدیر و سرنوشت) را شکافتند طرح نو در انداختن

بیت «ب»: شکوه از بخت؛ ناسازگاری چرخ و دولت (بخت و اقبال) با شاعر

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، مفهوم، ترکیبی)

(محمدحسین یگانه)

«۴۰- گزینهٔ ۱»

بیت صورت سؤال، مفهوم رضایت به قضای خداوند را مطرح می‌کند، در

ابیات گزینه‌های ۲ تا ۴ هم شاعران بهنوعی خشنودی و رضایت در برابر حق را مطرح کردند.

مفهوم بیت گزینهٔ ۱: در این بیت شاعر می‌گوید عقل ریاکار، فلسفه را

اختراع کرده است که باعث خودپرستی انسان می‌شود، بنابراین باید از بندگان انتظار رضایت به قضای حق را داشته باشیم.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحهٔ ۱۴)

جامعه‌شناسی (۱)

(کوثر شاه‌حسینی)

گزینه «۱»: صحیح - غلط. پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.
 گزینه «۳»: غلط. پاسخ دادن به سلام فرد دیگری، پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری است. - صحیح

گزینه «۴»: غلط. پاکیزه شدن سر و صورت پیامد غیرارادی وضو گرفتن است. - غلط. برخی پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها «پیامدهای ارادی» می‌گویند. اما همه پیامدهای کنش این‌گونه نیستند؛ یعنی به اراده افراد انسانی بستگی ندارند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۷)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

گزینه «۱»:
 - ورود داشت آموزان به کلاس: کنش اجتماعی؛ کنش‌هایی که با توجه به دیگران انجام می‌دهیم، «کنش اجتماعی» خوانده می‌شود.
 - زمین خوردن یکی از داشت آموزان که بدون صف و با عجله وارد کلاس شده بود: پیامد طبیعی کنش اجتماعی؛ کنش انسانی دارای پیامد طبیعی است که آن به اراده افراد انسانی وابستگی ندارد.
 - خنده‌یدن برخی از داشت آموزان به او: پیامد ارادی کنش اجتماعی؛ پیامدهای ارادی به اراده افراد انسانی که در اینجا داشت آموزان دیگر است، وابستگی دارد.
 - گوشزد کردن معلم در مورد عدم رعایت مقررات: جامعه‌پذیری؛ انتقال ارزش‌ها و هنجارها به افراد از طریق تعلیم و تربیت.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷، ۱۱ و ۱۳)

(ریحانه امینی)

گزینه «۳»:
تشريح موارد نادرست:
 - هنجار اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.
 - پوشش و زبان نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۳)

(ریحانه امینی)

گزینه «۲»:
 انسان‌ها پدیده‌های اجتماعی را برای رفع نیازها و تأمین سعادت خود پدید می‌آورند، ولی چهسا در مواردی آن‌ها در مرکز قرار گرفته و رفع نیازها و تأمین سعادت بشر به حاشیه رانده می‌شوند. یعنی به جای اینکه این پدیده‌ها در خدمت سعادت بشر باشند، انسان‌ها را به خدمت می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ریحانه امینی)

گزینه «۲»:
 - جهان اجتماعی با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد.
 - انسان‌ها برای رهایی از سردرگمی و ایجاد نظم، به دسته‌بندی رو می‌آورند.
 - هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

(سید محمد مدنی (ینانی))

با توجه به مباحثه کنید صفحه ۸ کتاب درسی، رابطه دانش علمی و دانش عمومی رابطه‌ای متقابل است. آن دو بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره (دانشی)، صفحه ۸)

«۴- گزینه «۴»

با توجه به مباحثه کنید صفحه ۸ کتاب درسی، رابطه دانش علمی و دانش عمومی رابطه‌ای متقابل است. آن دو بر یکدیگر اثر گذاشته و از هم اثر می‌پذیرند و به مرور متناسب می‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذفیره (دانشی)، صفحه ۸)

«۴- گزینه «۱»

تشريح موارد نادرست:

موضوع علوم اجتماعی: کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن رویکرد روش‌گرا، روش علوم اجتماعی (جامعه‌شناسی و حقوق و مردم‌شناسی و ...) را تجربی و روش علوم انسانی (روانشناسی و ...) را غیرتجربی قلمداد می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۱)

«۴- گزینه «۲»

شكل صحیح جدول:

علوم		
علوم اجتماعی	علوم انسانی	علوم طبیعی
مردم‌شناسی	روان‌شناسی	فیزیک
تاریخ	اخلاق	شیمی

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۲)

«۴- گزینه «۲»

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: علوم اجتماعی، طرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آنان را دارند.

گزینه «۳»: علوم اجتماعی زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع را از یکدیگر فراهم می‌سازند و به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کند، اما طرفیت داوری در این باره را ندارند.

گزینه «۴»: دانشمندان علوم اجتماعی تلاش می‌کنند نظم و قواعد جهان اجتماعی را کشف کنند و با کشف این قواعد تأثیر اجتماعات بر زندگی ما را توضیح دهند. ما با شناخت قواعد زندگی، هم از فرصت‌های آن‌ها بخوردار می‌شویم و هم از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات مختلف در امان می‌مانیم.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

«۵- گزینه «۲»

بررسی موارد نادرست:

- نشان دادن شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی از جمله فواید علوم اجتماعی است.

- علوم طبیعی را بهدلیل این که ابزار تسلط انسان بر طبیعت و ابزار رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعی‌اند، علوم ابزاری نیز می‌گویند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۵)

روان‌شناسی

(همیرضا توکلی)

«۶۱- گزینه ۳»

شرط پذیرفته‌شدن فرضیه، این است که توسط مشاهدات و علمی که اکنون موجود است، مورد تأیید قرار بگیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنی مطالعه، صفحه ۱۱۲)

(موسی عفتی)

«۶۲- گزینه ۳»

جملات خبری و تا حد ممکن سنجیده‌ای که به مسائل علمی داده می‌شوند، فرضیه نام دارند. جملات پرسشی، واقعیات علمی، جملاتی که نشان‌دهنده شک و تردید هستند و ... نمی‌توانند یک فرضیه خردمندانه باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنی مطالعه، صفحه ۱۱۲)

(همیرضا توکلی)

«۶۳- گزینه ۳»

- شرط علمی بودن یک یافته، تکرارپذیری و تعریف عملیاتی است که وجود توصیف‌های یکسان که برداشت واحدی ایجاد می‌کنند، میین آن است.
- هر آنچه قابلیت مشاهده تجربی داشته باشد، در دایره علم قرار می‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنی مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۹)

(محمد مبینی)

«۶۴- گزینه ۱»

علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی، برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتارهای موردنظر می‌پردازنند. آزمون‌ها ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان‌شناختی هستند. مصاحبه برخلاف گفت‌و‌گویی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است. پرسشنامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنی مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(همیرضا توکلی)

«۶۵- گزینه ۲»

فقط در گزینه «۲» هدف روان‌شناسی به درستی ذکر شده است. گزینه‌های «۱» و «۴» سعی در تبیین یا بیان دلیل دارند گزینه «۳» نیز توصیف کرده است نه تبیین.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردنی مطالعه، صفحه ۱۱۴)

جامعه‌شناسی (۲)

«۵۶- گزینه ۲»

دیدگاه اول: جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. دیدگاه دوم: جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ آنها می‌دانند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - درست

گزینه «۲»: درست - نادرست (مریبوط به دیدگاه اول است).
گزینه «۳»: نادرست (مریبوط به دیدگاه سوم است). - نادرست (در هر دو دیدگاه اول و دوم، جهان تکوینی محدود به طبیعت است).

گزینه «۴»: نادرست (مریبوط به دیدگاه دوم است). - نادرست (مریبوط به دیدگاه سوم است).

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

«۵۷- گزینه ۴»

۱- نادرست. مریبوط به ویژگی معنویت است. - نادرست. مریبوط به ویژگی آزادی است.

۲- درست - درست

۳- نادرست. مریبوط به ویژگی عقلانیت است. - نادرست. مریبوط به ویژگی عدالت است.

۴- درست. - نادرست. مریبوط به ویژگی حقیقت است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

«۵۸- گزینه ۲»

امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهانی، صفحه ۲۰)

«۵۹- گزینه ۲»

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد. اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی گروه مهاجم می‌تواند استقلال سیاسی خود را بدست آورد و اگر فرهنگ غنی داشته باشد. می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت بگیرد.

- فرهنگ غرب: اروپا در پنج قرن اخیر، کانون شکل‌گیری فرهنگ جدیدی است که آن را به نام «فرهنگ غرب» می‌شناسیم. فرهنگ غرب در این مدت اشکال متفاوتی از سلطه را پدید آورده است.

- موقوفیت‌های استعمار اروپایی به دلیل پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

- استعمار اروپایی در سده ۱۷ و ۱۸ میلادی بزرگترین بردهداری تاریخ بشريت را برپا کرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهانی، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

«۶۰- گزینه ۱»

- مردمی که برتری فرهنگی غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه آن می‌جوینند.

- در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند اما در استعمار فرانو، هم مجریان و هم استعمارگران پنهان هستند.

- در استعمار نو استعمارگران با انتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ بهانی، صفحه ۲۵)

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

(ابوالفضل تاپیک)

۷۱- گزینه «۳»

«تَفَكَّرُونَ»: می‌اندیشند (فعل مضارع؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ»: خلقت آسمان‌ها و زمین (رد گزینه «۴» / «رَبَّنَا»: پروردگار، پروردگار ما / «مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا»: این را بیهوده نیافریدی (رد گزینه‌های ۱ و ۴) (ترجمه)

(ولی بریه - ابیر)

۷۲- گزینه «۴»

«لَا يَفْخَرُ الْعَالَقُ»: («لَا») نهی بر سر فعل مضارع آمده است و آن را مجزوم کرده است. توجه داشته باشید علامت سکون هرگاه کنار «ال» قرار بگیرد، برای تلفظ بهتر به کسره تبدیل می‌شود: خردمند نباید افتخار کند (رد گزینه «۱» / «النَّسَبُ»: خاندان، ودمان (کلمه «خود» اضافه است)، (رد گزینه «۲» / «جَهَلًا»: از روی نادانی، نابخردانه، جاهلانه (رد گزینه «۲») / «الْعَقْلُ»: الثابت: اندیشه استوار (رد گزینه «۳» / «يَحْسِنَه»: به نیکی انجامش می‌دهد، آن را به خوبی انجام می‌دهد (رد گزینه «۳») (ترجمه)

(ترجمه)

(مفهومه ملکی)

۷۳- گزینه «۳»

«تَرَاهُمُ»: (از فعل «تَرَى»، به صیغه مفرد مذکر مخاطب، و ضمیر متصل هم) در نقش مفعول تشکیل شده است. آنان را می‌بینی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «خَلِقُوا»: (فعل ماضی مجہول) آفریده شده‌اند / «غَظَلُمُ»: استخوان / «عَصَبُ»: پی (در گزینه‌های ۲ و ۴، «عَظَمُ» و «عَصَبُ» جایه‌جا ترجمه شده‌اند). (رد گزینه «۴»، «چیزی» اضافی است. (ترجمه)

(ترجمه)

(حسین رضایی)

۷۴- گزینه «۲»

«عَلَى الْحَمْيِعِ التَّعَاوُنُ»: باید همگی (بر همه واجب است) همکاری کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «إِلْعَاقُ»: بستن (رد گزینه «۴» / «حَفَقَةً»: شیر (رد گزینه «۴» / «بعد انتهاء الدَّوَامِ الْتَّدْرِسِيِّ»: پس از پایان ساعت کار مدرسه (رد گزینه «۳») (ترجمه)

(ترجمه)

(امسان کلاهه عربی)

۷۵- گزینه «۲»

«تُبَصِّرِينَ»: می‌بینی (رد گزینه «۳») / «الشَّجَرَةُ الْخَضْرَاءُ ذَاتُ الْغَصُونِ النَّضِرَةُ»: درخت سبز دارای شاخه‌های تر و تازه (رد سایر گزینه‌ها) / «الشَّمْسُ الْتِي جذوُّهَا مُسْتَعْرَةٌ»: خورشیدی که پاره آتش آن (اخگر آن) فروزان است (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

تکثیر: گاهی اوقات فعل مضارع از صیغه للمخاطبة (مفرد مؤنث مخاطب) که به صورت «تَفَعَّلَيْنَ» است، با فعل‌های جمع اشتباه می‌شود؛ باید مراقب باشیم چنین فعل‌هایی را اشتباه ترجمه نکیم.

(ترجمه)

(امیرحسین شکوری)

۷۶- گزینه «۳»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «يَقْتَلُ» (فعل مضارع است) می‌کشد
گزینه «۲»: «وَاجِبٌ عَلَى جَمِيعِ مُوَاطِنِينَا»: بر همه شهروندان ما واجب است.
گزینه «۴»: «تَخْرُجُ»: (فعلی لازم از ریشه «خَرَجَ» است). بیرون می‌آید (خارج می‌شود)

(ترجمه)

(محمد هبیبی)

۶۶- گزینه «۴»

در گزینه‌های «۱ تا ۳» شاعر به دلیل زیبایی‌های ظاهری و حسی دل به معشوق داده است که به این نوع پردازش، سبک پردازش ادراکی گفته می‌شود؛ اما در گزینه «۴» ادب و معرفت که ویژگی‌های کیفی هستند و با پردازش مفهومی به دست می‌آیند، ملاک دلدادگی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۲۲)

۶۷- گزینه «۳»

بررسی نظر دانش آموزان درباره رفتار معلمان به راحتی از طریق روش مشاهده قابل بررسی نمی‌باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۲۷)

۶۸- گزینه «۲»

در گزینه «۲» علل بوجود آمدن نظام باورهای افراد بیان شده که بیانگر مفهوم تبیین است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۱۴)

۶۹- گزینه «۳»

شکل صحیح عبارت‌های غلط به این صورت است:
- منابع مختلف می‌توانند تکمیل کننده جنبه‌های مختلف آگاهی و معرفت باشند، نه اینکه لزوماً تکمیل کننده باشند.
- فرضیه‌ها پاسخ‌های اولیه و تاحد ممکن سنجیده‌ای هستند که مبتنی بر دانش، تجربه قبلی و تخیل هستند.

- پس از توصیف و تبیین تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی و کنترل رسید.
- روان‌شناسی در ابتدای مسیر از فلسفه، دین و تجربه استفاده می‌کرد و بعدها رویکرد علمی به خود گرفت.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۱۵)

۷۰- گزینه «۲»

ویژگی‌های علوم تجربی عبارتند از:
۱- بررسی موضوع مورد مطالعه در آن‌ها از روش‌ها و ابزارهای دقیق و قابل اندازه‌گیری استفاده می‌شود.

۲- در این علوم با کمک مشاهده و سایر روش‌های دقیق، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردن مطالعه، صفحه ۱۲)

سید محمدعلی مرتفعی

گزینه «۲»

صورت سؤال، موضوعی را می خواهد که در متن نیامده است:
تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نخستین زبانی که انسان بدان سخن گفت!
گزینه «۲»: گسترده‌ترین و متداول‌ترین زبان در جهان! (در متن اشاره‌ای به این موضوع نشده است!)

گزینه «۳»: زمان ظهور زبان‌ها در جهان!

گزینه «۴»: زبان‌هایی که از تاریخ پنهان شدند!

(درک مطلب)

سید محمدعلی مرتفعی

گزینه «۴»

من الأعداد الترتيبية» نادرست است؛ «الف» (هزار) عدد اصلی (شمارشی) است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

سید محمدعلی مرتفعی

گزینه «۲»

«مضاف‌الیه...» نادرست است؛ دقت کنید «المرة الأولى» (بار اول) یک ترکیب وصفی است؛ «المرة» موصوف و «الأولی» صفت آن است.

(تعلیل صرفی و اعراب)

(امسان کلامه عربی)

گزینه «۱»

«مسؤولون» نادرست است و باید به صورت «مسؤلون» بباید؛ جمع‌های مذکر سالم، همیشه در آخر خود، علامت فتحه (سون، سین) دارند.

(فبیط هرکات)

(سیده مهیا مؤمنی)

گزینه «۳»

در این گزینه، دو جمله از نظر مفهوم، کاملاً با هم مخالف هستند؛ جملة اول می‌گوید: به آچه که گفت، نگاه کن، و به کسی که گفت (گوینده) نگاه نکن، در صورتی که جمله دوم می‌گوید: هرگاه سخنی شنیدی، به گوینده‌اش نگاه کن!

(مفهوم)

(آنکه فارج از کشور، کتاب آبی پیمانه‌ای)

گزینه «۱»

صورت سؤال، اسمی را می خواهد که همزمان هم «مضاف» و هم «موصوف» باشد، یعنی همزمان هم «مضاف‌الیه» و هم «صفت» داشته باشد. در این گزینه، کلمه «قصيدة» هم مضاف است و هم موصوف، «الشاعر» مضاف‌الیه آن و «الجميلة» صفت آن است.

ترجمه: معلم قصيدة زیبای شاعر، احمد شوقي را در کلاس با صدای زیبا خواند!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «الأدوية» و «الطبیب» هر دو موصوف هستند، ولی هیچ‌کدام مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیستند.

گزینه «۳»: «الإنسان» موصوف است، ولی مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیست.

گزینه «۴»: «المرضة» موصوف است، ولی مضاف (دارای مضاف‌الیه) نیست.

(قواعد اعم)

سید محمدعلی مرتفعی

گزینه «۳»

«لم يكن ... يظن» ساختار ماضی استمراری منفی دارد و باید به صورت «گمان نمی‌کرد» ترجمه شود.

(ترجمه)

ولی برجهی - ابره

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اسم اشاره «هذه» در جای درست خود به کار نرفته است، در این گزینه «المجددة» نیز صفت است و باید با موصوف خود مطابقت کند و به صورت جمع مؤثث بباید.

گزینه «۲»: «هذه» نادرست است، برای اشاره به جمیع‌های عاقل (انسان) باید «هؤلاء» به کار روید.

گزینه «۴»: فعل در ابتدای جمله و قبل از فاعلش، به صورت جمع آمده که نادرست است (فعل در اول جمله قبل از فاعل خود، به صیغه مفرد می‌آید). در این گزینه ضمیر متصل «هن» نیز در جای درست خود به کار نرفته است.

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان‌شناسان درباره نخستین زبان در جهان اختلاف دارند، اما تأکید می‌کنند که از حدود ۱۰۰ هزار سال پیش از میلاد، زبان همراه ما است. دو زبان سومری و مصری قدیمی ترین زبان‌های نوشته شده و ثبت شده هستند که تاریخ پیدایش آن‌ها به حدود سال ۳۲۵ پیش از میلاد بر می‌گردد، اما زبان قدیمی‌تری که تا به امروز موجود است، ترجیحاً زبان چینی است که برای بار اول، سال ۱۵۰۰ پیش از میلاد ظهریافت. زبان‌های قدیمی دیگری وجود دارد که از آن جمله، سانسکریت، تامیلی، عربی، عربی و... است. این‌ها، مثال‌های ساده‌ای از زبان‌های قدیمی است اما بدون شک، زبان‌های دیگری وجود دارد که گسترده‌گی کمتر و قدمت پسیار بیشتری نسبت به این زبان‌ها دارند.

گزینه «۴»

سید محمدعلی مرتفعی

«أنسان حدد ۳ هزار سال پیش از میلاد دانست که به زبان احتیاج دارد!» بر اساس متن، صحیح نیست، زیرا زبان از صدها هزار سال پیش از میلاد وجود داشته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زبان عربی از زبان‌های قدیمی در دنیا به شمار می‌رود! (صحیح)

گزینه «۲»: انسان از قدیم، زبان را برای بیان افکار به کار گرفته است!

(صحیح)

گزینه «۳»: زبان‌های قدیمی و مهمی وجود دارند بدون اینکه امروز چیزی از آن‌ها بدانیم! (صحیح)

(درک مطلب)

گزینه «۲»

سید محمدعلی مرتفعی

«كاربرد آن بعد از ظهور زبان مصری قدیمی شروع شده است!» در مورد زبان چینی صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن قدیمی‌ترین زبان بین زبان‌هایی است که امروز می‌شناسیم!

(نادرست است، قدیمی‌ترین زبانی است که امروز هم استفاده می‌شود.)

گزینه «۳»: امروزه زبان چینی قدیمی هرگز استفاده نمی‌شود! (نادرست است، در متن چنین چیزی بیان نشده است!)

گزینه «۴»: تاریخ ظهور آن به دو هزار سال پیش از میلاد برمی‌گردد!

(نادرست است، ۱۵۰۰ سال پیش از میلاد ظهور یافت!)

(درک مطلب)

تاریخ (۳)

(پواد میربلوکی)

گزینه «۲»

در دوره معاصر شکل جدیدی از تاریخ‌نگاری در ایران رواج یافت که از نظر بینش و روش با تاریخ‌نگاری سنتی متفاوت بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۳)

(پواد میربلوکی)

گزینه «۳»

اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود؛ بنابراین گزینه «۳» اشتباه است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

(زهرا دامیار)

گزینه «۳»

انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به بعد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. این بینش در کتاب تاریخ بیباری ایرانیان نوشته میرزا محمد ناظم‌الاسلام کرمانی پدیدار شده است. نویسنده این کتاب ضمن توجه به مردم، نقش طبقات اجتماعی مختلف را در انقلاب مشروطیت نشان داده است.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۶)

(امیرحسین کاروین)

گزینه «۱»

بررسی‌سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سفرنامه‌ها، حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره موضوع‌های اقتصادی مانند مالیات، گمرک و راه‌ها است.

گزینه «۳»: سفرنامه‌ها، در زمرة کتاب‌ها از گونه‌های منابع تاریخی قرار دارند.

گزینه «۴»: نگارندگان خاطرات، عده زیادی از شخصیت‌های سیاسی، نظامی، اقتصادی و فرهنگی و یا مردم عادی می‌شوند.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۷ تا ۱۷)

(زهرا دامیار)

گزینه «۴»

به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آن‌ها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)

تاریخ (۱)

(زهرا دامیار)

گزینه «۳»

واژه تاریخ در گزینه «۳»، در نوشه‌ها و زبان علمی به کار می‌رود و منظور از آن، علم و روش علمی است که به وسیله آن، رویدادهای گذشته براساس شواهد و مدارک، مطالعه و تحلیل می‌شوند.

در سایر گزینه‌ها، منظور از واژه تاریخ، مجموعه حوادث و رویدادهایی است که فرد یا جامعه از سر گذرانده است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲)

(سید محمدعلی مرتفعی)

صورت سؤال، فعل «تعرف» را می‌خواهد که از نظر صیغه، با بقیه متفاوت باشد:

تشريح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: ای دانش‌آموز! معلم سختی‌هایی را که در زندگی تحمل کرده‌ای، می‌داند! فعل «تعرف» به «المُعَلَّمَة» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

گزینه «۲»: ترجمه: زن باید خوبی‌ها را بشناسد و برای گستراندن آن‌ها در جامعه تلاش کند! فعل «تعرف» به «المرأة» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

گزینه «۳»: ترجمه: (ای) برادر مهریانم! هنگام سختی‌ها، دوست و فدار را از دشمن می‌شناسی! فعل «تعرف» به «أَخ» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مذکور مخاطب است.

گزینه «۴»: ترجمه: ارزش وقت را هر کسی که تباہش کرده و واقعاً زیان دیده است، می‌شناسد! فعل «تعرف» به فاعل فعل «قد ضیعت» برمی‌گردد و از صیغه مفرد مؤنث غایب است.

(قواعد فعل)

گزینه «۲»

(محمد بهنین‌پیش - قاترات)

ترجمه: در روز وسط هفته با ۱۳ نفر از همکلاسی‌هایم و مدیر مدرسه برای رفتن به سفری علمی سوار اتوبوس شدم و در روز چهارم سفرمان برگشتیم، سفر علمی با همکلاسی‌ها چقدر زیباست!

روز وسط هفته، سه‌شنبه (یوم الثلاثاء) است و روز چهارم سفر، یعنی روز بازگشت، روز جمعه (یوم الجمعة) است و تعداد کل افراد داخل اتوبوس، همراه با راننده ۱۶ نفر بوده است.

(عدر)

گزینه «۴»

(مرتضی کاظم‌شیرودی)

معدود اعداد «۳ تا ۱۰» به صورت جمع می‌آید و در این گزینه، معدود «عشره: ۵» به درستی به صورت جمع آمده است (تلامیذ).

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إثنينِ فصلينِ» نادرست است (صحیح: فصلینِ إثنین؛ معدود عدد یک و دو اصلی، قبل از خود عدد می‌آید!)

گزینه «۲»: «عشرونَ وَ واحدَ» نادرست است (صحیح: واحدَ وَ عشرونَ؛ در اعداد دورقمی، اول یکان و سپس دهگان ذکر می‌شود!)

گزینه «۳»: «طلابات» نادرست است (صحیح: طالبة؛ معدود عدد هجده، مفرد می‌آید!)

(عدر)

گزینه «۴»

(اسماعیل علیپور)

گزینه «۱»: $56 - 19 = 37$

گزینه «۲»: $79 + 15 = 94$

گزینه «۳»: $48 \div 3 = 16$

گزینه «۴»: $27 \times 3 = 81$ (نادرست است؛ برابر با ۸۱ است.)

(عدر)

(زهرا دامیر)

«گزینه ۳»**بررسی سایر گزینه‌ها:**

گزینه «۱» را از دیگران نقل کرده باشد.
گزینه «۲» مقایسه و مطابقت با منابع و شواهد مانند کتاب‌های تاریخی و یا خبر آن را از دیگران مطالعت با نتایج تحقیقات باستان‌شناسی معیار مناسبی برای سنجش اعتبار اخبار تاریخی است.

گزینه «۴» زمان و مکان دو رکن مهم یک رویداد تاریخی‌اند. خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد، از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

(بهراد میربلوکی)

«گزینه ۲»

با توجه به خط زمان زندگانی رسول خدا (ص) در دوران پیش از بعثت در صفحه ۲۵ کتاب درسی تاریخ یازدهم، گزینه «۲» درست است.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هر کنی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۵)

جغرافیا (۳)

(فاطمه سقایی)

«گزینه ۲»

منظور از مقر، مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است. مقر هر روستا یا شهر، همچنین هسته اولیه آن را شامل می‌شود.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۲)

(زهرا دامیر)

«گزینه ۱»

مهمترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها است. در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیشتری از جمعیت فعلی در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند، اما در شهرها بیشتر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۶)

(زهرا دامیر)

«گزینه ۲»

در رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها، در قاعده هرم و ردیف‌های پایین، سکونتگاه‌هایی با کمترین میزان جمعیت قرار می‌گیرند. با حرکت به سوی بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر می‌شود و خدماتی که ارائه می‌دهند نیز بیشتر و متنوع‌تر است.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

(زهرا دامیر)

«گزینه ۳»

شهرهایی که حوزه نفوذ گسترده‌تری دارند، آستانه جمعیتی نفوذ و دامنه نفوذ گسترده‌ای دارند. این شهرها در برخی عملکردها به روستاهای و شهرهای خدمات می‌دهند.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

(فاطمه سقایی)

«گزینه ۴»

منظور از اصطلاح شهرنشینی، افزایش نسبت جمعیت شهرهای یک کشور یا ناحیه به روستاهای آن است.

(جغرافیا (۳)، پژوهشی سکونتگاه‌ها، صفحه ۱۰)

(کنکور فارج از کشور ۱۴۰۰)

«گزینه ۴»

برخی از وقایع نویسان به عنوان منشی در خدمت شاهان و حاکمان بودند. علاوه‌بر این، بعضی از مورخان درباری به استاد و مدارک دولتی دسترسی داشتند و می‌توانستند از آن‌ها برای ثبت و نگارش رویدادها استفاده کنند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

(بهراد میربلوکی)

«گزینه ۲»

پایان‌نامه‌های تاریخی، جزء منابع دست دوم و مجموعه طاق بستان، جزء منابع دست اول محسوب می‌شود.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۱ و ۹)

(بهراد میربلوکی)

«گزینه ۴»

کبیسه در گاهشماری مصریان کاربرد داشت؛ نه ساسانیان. بنابراین گزینه «۴» نادرست است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳)

(امیرحسین کروین)

«گزینه ۱»

کشف و بازسازی دقیق آثار باستانی، مربوط به مرحله اول از کار باستان‌شناسان یعنی مرحله کشف و شناسایی است.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۲۴ تا ۲۶)

تاریخ (۲)**«گزینه ۴»**

انگیزه اصلی نویسنده‌گان تاریخ‌های محلی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۵)

(امیرحسین کروین)

«گزینه ۲»

محمدبن جریر طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش سال‌شماری تألیف کرده است. مسعودی کتاب مروج‌الذهب و معان‌الجوهر را به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع محوری تألیف کرده است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷ و ۱۸)

(زهرا دامیر)

«گزینه ۲»

کتاب تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی در تاریخ غزنیان از مشهورترین تاریخ‌های سلسله‌ای است. این کتاب با روش تاریخ‌نگاری تحلیلی نگارش شده است.

مروخ در روش تاریخ‌نگاری تحلیلی، با بررسی موسکافانه تمام اخبار و روایتهای مربوط به یک رویداد و نقد آن‌ها، علل، آثار و پیامدهای آن واقعه را تحلیل و تفسیر می‌کند.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۶ و ۱۸)

جغرافیا (۲)

کنکور فارج از کشور (۱۴۰۰)

هر مکان در روی زمین و بیزگی‌هایی دارد و میان اجرا و پدیده‌های آن ارتباط وجود دارد و نوع فعالیت و شیوه زندگی با محیط طبیعی در ارتباط است.

تشرییم گزینه‌های نادرست:

از ویژگی‌های ناحیه این است که میان هر واحد با واحد مجاور تفاوت وجود دارد.

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی میان عناصر طبیعی و انسانی است و تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافیدان بستگی دارد.

(جغرافیا (۲)، تابه‌های پیست، صفحه ۳)

(خطمه سقایی)

گزینه «۴»

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است عوامل طبیعی یا عوامل انسانی باشد.

(جغرافیا (۲)، تابه‌های پیست، صفحه ۵)

(زهرا دامیار)

گزینه «۲»

انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند. محدودیت‌ها و موانع طبیعی موجب می‌شود انسان‌ها برای کنترل محیط و شرایط خاص آن چاره‌اندیشی کنند و به ابداع ابزارهایی بپردازنند. در واقع، هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(جغرافیا (۲)، تابه‌های پیست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(خطمه سقایی)

گزینه «۱»

هر ناحیه جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارد. معمولاً هرچه از کانون یک ناحیه جغرافیایی دور می‌شویم و به طرف مرزهای آن حرکت می‌کیم، به تدریج از عوامل همگونی آن ناحیه کاسته می‌شود و سرانجام، این عوامل ناپدید می‌گردد.

(جغرافیا (۲)، تابه‌های پیست، صفحه ۱۵)

(زهرا دامیار)

گزینه «۴»

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند. مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند. در این مرزبندی، گاهی یک ناحیه آبوهوای، ناحیه زبانی و قومی و نظایر آن بین چند استان یا حتی چند کشور قرار می‌گیرد.

(جغرافیا (۲)، تابه‌های پیست، صفحه ۱۷)

جغرافیای ایران

کنکور فارج از کشور (۱۴۰۰)

جغرافیا آن قسمت از دانش بشری است که به انسان کمک می‌کند با ویژگی‌های طبیعی و انسانی و روابط بین آن‌ها در محیط آشنا شود و از آن‌ها در جهت «بهبود زندگی خویش استفاده کند». از آن‌جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس «جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است».

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه‌های ۲ و ۵)

(زهرا دامیار)

گزینه «۳»

متن صورت سؤال بیانگر مفهوم علم جغرافیای اقتصادی است. جغرافیا با کمک گرفتن از سایر علوم به سؤالات خود پاسخ می‌دهد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه‌های ۲ و ۳)

(زهرا دامیار)

گزینه «۳»

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی دو گونه است:

- (۱) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
  - (۲) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها
- عبارت صورت سؤال با مورد دوم در ارتباط است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۵)

(زهرا دامیار)

گزینه «۴»

در نواحی ساحلی (سؤال کجا؟) انسان (سؤال چه کسی یا چه کسانی؟) با اسکله‌سازی، دیواره‌سازی و احداث جاده روی جلگه‌ها، (سؤال چرا؟) تغییراتی ایجاد می‌کند. گسترش شهرها و روستاهای باعث از بین رفتار اراضی کشاورزی و جنگلی و تغییرات وسیعی در نواحی ساحلی ایران (سؤال چه چیز؟) شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه ۱)

(زهرا دامیار)

گزینه «۲»

در گام اول، طرح سؤال و بیان مسئله، پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابق، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند و مهم‌تر از همه، پی‌می‌برد سؤالی که برایش پیش آمده قبلاً پاسخ داده شده است یا خیر.

(جغرافیای ایران، جغرافیا پیست، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(ممدرضا بقایی)

پرسش از چیستی با اشاره «این» و «آن»، حاکی از پی بردن به «وجود» یک شیء است و نشان می‌دهد که شخص پرسشگر می‌داند آن چیز موجود است، اما از ماهیت و چیستی آن آگاه نیست و این به نوعی اذعان به مغایرت وجود و ماهیت است. یعنی حمل وجود بر ماهیت ضروری نیست. چون اگر وجود عین ماهیت بود امکان نداشت وجود شناخته شده باشد اماً ماهیت ناشناخته بماند و مورد سوال واقع شود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۳)

(فرهار قاسمی تراو)

وجود و ماهیت اختلاف مفهومی دارند و اتحاد مصادقی. وجود و ماهیت در ذهن و از جهت مفهوم با هم مغایرت دارند ولی در خارج با هم اتحاد دارند یعنی در خارج دو امر جداگانه به نام وجود و ماهیت نداریم.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(سبا مجعفرزاده صابری)

فارابی، فیلسوف بزرگ مسلمان، به نسبت میان «وجود» و «ماهیت» توجه ویژه‌ای کرد و در تمایز میان این دو مفهوم، نکاتی را مطرح نمود. ابن سینا، دیگر فیلسوف مسلمان، راه فارابی را ادامه داد و بیان کرد که وقتی می‌گوییم «هستی» و «چیستی» دو مفهوم از یک چیزند، به این معنا نیست که آنها دو جزء از یک موجودند که با هم ترکیب یا جمع شده‌اند؛ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) آنگونه که اکسیئن و هیدروژن دو جزء تشکیل دهنده آب هستند. همچنین وجود و ماهیت دو مفهوم مختلف هستند که در واقعیت یک مصدق واحد دارند.

مدرس بودن و مادر بودن یک فرد نیز هردو صفات جداگانه‌ای از اوست اما در عالم خارج هردو صفت مربوط به یک شخص است

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۴)

(علیرضا نصیری)

ابن سینا در اثبات مغایرت وجود و ماهیت چنین استدلال می‌کند: مقدمه اول: اگر مفهومی عین یا جزء مفهومی دیگر باشد، حمل آن مفهوم بر آن مفهوم اولی بی‌نیاز از دلیل خواهد بود.

مقدمه دوم: حمل وجود بر ماهیت بی‌نیاز از دلیل نیست. نتیجه: وجود عین یا جزء ماهیت نیست.

بنابراین گزینه «۳» جواب صحیح این تست خواهد بود.

تشریف گرینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: آن چه باعث می‌شود که همه اشیاء یکی شوند، عینیت وجود و ماهیت است نه جزء بودن وجود و کل بودن ماهیت؛ همان‌طور که با وجود جزء بودن مفهوم حیوان و کل بودن انسان، هر حیوانی انسان نیست! گزینه «۲»: این گزینه در واقع بیان خود مغایرت وجود و ماهیت هستند نه استدلالی در اثبات آن.

گزینه «۴»: این گزینه تنها یکی از مقدمات شیخ در اثبات این تغایر موجود میان هستی و چیستی است، نه استدلال کامل او.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۵)

فلسفه دوازدهم

(سبا مجعفرزاده صابری)

همه ما به یاد می‌آوریم که از همان کودکی وقتی گرسنه و تشنه می‌شدیم، به سراغ غذا و آب می‌رفتیم تا نیازمان را برآورده سازیم، وقتی غمگین می‌شدیم و دلمان می‌گرفت، در کنار یکی از عزیزانمان پهلو می‌گرفتیم تا روحمان آرامش یابد و اندوهمان برطرف گردد.

تمامی این امور بیانگر آن است که می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که بر حسب نیاز از آنها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم؛ یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست و می‌توان با دست خود آنها را برداشت و از آنها استفاده نمود. یعنی ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آنها علم پیدا کنیم.

پس آنچه که شک ما از واقعی بودن اشیاء پیرامون مان را برطرف می‌کند و نشانگر واقعی بودن آن‌ها است همین استفاده از اشیاء مختلف در جهت رفع نیازهایمان می‌باشد.

تشریف گرینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: این مورد نشانه شناخت نیست، بلکه صرفاً بیانی دیگر از همان مفهوم امکان شناخت است که صورت سؤال خواسته، نشانه‌ای برای آن پیدا کنیم.

گزینه «۲»: ما ابتدا باید شناخت را ممکن بدانیم تا سپس بخواهیم نسبتی میان دو تصویر هستی و چیستی که از حقایق موجود در خارج انتزاع می‌شوند را تعیین کنیم.

گزینه «۴»: این که گفته شود به ماهیت همه اشیاء پیرامون جهل داریم نادرست است و بنابراین این گزینه نمی‌تواند درست باشد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه ۲)

(علیرضا نصیری)

اولین قدم در شناخت دو مفهوم وجود و ماهیت یا هستی و چیستی و درک نسبت میان آن‌ها، این است که بفهمیم که در جهان پیرامون ما اشیاء و موجوداتی وجود دارند و ما می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم. پذیرش همین دو اصل به نفی تنهایی مطلق انسان خواهد انجامید و متراffد با آن می‌باشد؛ یعنی این که بپذیریم اشیایی خارج از ما وجود دارند و ما آن‌ها را می‌شناسیم به این معنی است که در جهان تنها نیستیم.

تشریف گرینه‌های دریگر:

گزینه «۱»: این که ما دریابیم که اشیاء خارجی ماهیاتی دارند، دومین قدم از شناخت وجود و ماهیت است نه قدم اول.

گزینه «۲»: این گزینه در واقع بیان گر اصل مغایرت وجود و ماهیت می‌باشد که سومین قدم از این مسیر را تشکیل می‌دهد.

گزینه «۴»: درست است که ما می‌توانیم به اشیاء پیرامون خود علم پیدا کنیم، اما این موضوع بدین معنی نیست که ما می‌توانیم تمام ویژگی‌های آن‌ها را بشناسیم و نباید چنین خلط شود که امکان حصول معرفت به این معناست که ما می‌توانیم از کنه و ذات و تمام ویژگی‌های اشیاء آگاه بشویم.

(فلسفه (۲)، هستی و پیستی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

منطق

گزینه «۱»

(سبا) پعصرزاده صابری)

ابن سینا در دانشنامه عالی می‌گوید: علم منطق علم ترازوست و علم‌های دیگر، علم سود و زیان، و هر دانشی که به ترازو سنجیده نشود، یقین آور نباشد، پس چاره نیست از آموختن علم منطق. منطق همچون ترازو محتوای سایر علوم را می‌سنجد و صدق و کذب و میزان یقین آوری آنان را مشخص می‌کند. پس منظور از ترازو همین کارکرد و هدف از به کار بردن علم منطق در سایر علوم است و این گفته ابن سینا به ازباری بودن علم منطق اشاره دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: درست است که تأکید علم منطق بر شیوه درست اندیشیدن است اما این موضوع ارتباطی به کاربرد آن در سایر علوم ندارد.

گزینه «۳»: منطق به طور مستقل محتوای علوم را فراهم نمی‌کند؛ محتوای هر علمی در خود آن علم تولید می‌شود.

گزینه «۴»: هرچند دستبندی و جلوگیری از خطای اندیشه از جمله وظایف منطق و منطق دانان است اما این مورد ارتباطی به جمله ابن سینا ندارد.

(منطق، سنبه‌گردی در تفکر، صفحه ۱ تا ۵)

گزینه «۱»

قواعدی که در منطق از آنها بحث می‌شود طبیعی و ذاتی ذهن است هستند و این بدين معناست که ذهن بدون دانستن نام آنها قادر است از آنها استفاده کند.

تشریف گزینه‌ها در دیگر:

گزینه «۲»: تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن - که بی‌شمارند - باشیم.

گزینه «۳»: حیطه کاربرد منطق کل زندگی انسان است.

گزینه «۴»: استحکام فکر به رعایت کردن صورت آن است نه مواد به کارگرفته شده.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۴ و ۵)

گزینه «۲»

نقش و وظیفه منطق فقط کاستن از مغالطات علوم نیست، بلکه اندیشه صحیح در تمام ساحت‌های زندگی مدنظر علم منطق می‌باشد و در صدد آن است که مغالطات را از تمام افکار انسان بزداید.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۱ تا ۵)

(فرهار قاسمی نژاد)

حمل کردن ذاتیات هر چیز بر آن چیز بی‌نیاز از دلیل خواهد بود؛ مثلاً این که مثلث سه ضلع دارد نیازی به دلیل ندارد و بی‌نیاز از آن است.

تشریف گزینه‌ها در دیگر:

گزینه «۲»: حمل وجود بر هر ماهیتی غیرضروری و نیازمند دلیل است.

گزینه «۳»: حمل سه زاویه‌ای بودن بر مثلث با آن که نیازمند دلیل است انتا ضروری می‌باشد. دلیل این که مثلث سه زاویه دارد این است که چون سه ضلع دارد.

گزینه «۴»: حمل زوج بر عدد چهار ضروری و نیازمند دلیل است.

(فلسفه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه ۵)

گزینه «۱»

(موسی سپاهی - سراجون)

مفاهیمی که سازنده و هویت بخش مفاهیم دیگر هستند را ذاتیات می‌گویند اگر چنین مفاهیمی بر ذات حمل شوند حمل اولی ذاتی شکل می‌گیرد و در حمل اولی ذاتی لزوماً نسبت میان محمول و موضوع تساوی نیست. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) و در حمل اولی ذاتی نیازی به دلیل آوردن نیست (رد گزینه ۲)

(فلسفه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه ۵)

گزینه «۲»

(امدر منصوری)

اگر مفهوم وجود جزئی از ماهیت باشد آنگاه: ۱- حمل وجود بر ماهیت نیاز به دلیل نخواهد داشت و از نوع اولی ذاتی خواهد بود؛ ۲- تصور ماهیت برای موجودشدن شیء کافی بود و ۳- وجود از ماهیت قابل سلب و انفکاک نخواهد بود.

(فلسفه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه‌های ۵ و ۶)

گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

آن چه در اینجا مورد بحث است تغایر مفهومی وجود و ماهیت است نه این که در خارج دو مفهوم تغایر باشند و تمایز خارجی داشته باشند.

تشریف گزینه‌ها در دیگر:

گزینه «۱»: تمایز هستی و چیستی یا همان وجود و ماهیت از جمله مباحث بسیار کلیدی و پایه‌ای در فلسفه اسلامی است که نتایج و اصول مهمی از آن استنباط و استخراج می‌شود.

گزینه «۲»: این مبحث به عنوان یکی از مقدمات ابن سینا در برهان خود که وجود و امكان نام دارد به کار می‌رود.

گزینه «۳»: بحث تغایر وجود و ماهیت از ابداعات فلسفه اسلامی می‌باشد و به این شکل در فلسفه یونانی و آثار متفکرانی همچون ارسطو و پیروانش وجود ندارد.

(فلسفه (۲)، هستی و پیش‌تی، صفحه‌های ۶ و ۷)

تشریح گزینه‌ها:

گزینهٔ «۱»: در این بیت تنها یک تصدیق موجود است و آن عبارت است از «دلبستهٔ اندوهٔ تعلق نتوان زیست». بنابراین مانند بیت صورت سؤال تنها یک تصدیق خواهد داشت. عبارت «بیدل» که به صورتی ندا به کار رفته است، و همچنین جمله امری «دلت از هر چه شود تنگ بروون آ» تصور هستند.

گزینهٔ «۲»: در این بیت نیز یک تصدیق موجود است و آن «سوزه‌هاست نهانی درون پیرهنم» می‌باشد و مصراع اول یعنی «طراز پیرهن زرکشم مبین چون شمع» که یک جمله امری است و در نتیجهٔ تصور خواهد بود.

گزینهٔ «۳»: در این بیت نیز - همانند بیت صورت سؤال - تنها یک تصدیق موجود است و آن «با وجود تو کس نشود ز من که منم» می‌باشد و اگر بخواهیم آن را به زبان معیار بازنویسی کنیم چنین جمله‌ای حاصل ما خواهد بود: «کسی با وجود تو شنونده این که «من منم» ز من نیست.» و بنابراین تنها یک تصدیق می‌باشد. مصراع اول نیز از آنجایی که امری است تصور محسوب می‌شود.

گزینهٔ «۴»: در این بیت سه تصدیق وجود دارد و آن‌ها عبارت‌اند از: «به قیاس در نگنجی»، «به وصف در نیایی» و «من در اوصاف و جمال و حسن و زیب متحیر هستم». و بنابراین همین گزینه جواب این تست خواهد بود.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(همید سودیان)

«۲- گزینهٔ ۲»

در پاسخ به این سؤال که چرا منطق به دو بخش تقسیم شده است می‌توان مقدمات زیر را مطرح کرد:

۱. دانش انسان بر دو نوع تصور و تصدیق است.
۲. اندیشهٔ انسان بر دو نوع تعریف و استدلال است.
۳. وظیفهٔ منطق جلوگیری از خطای انریشه است.

بنابراین می‌توان گفت که منطق بنا به وظیفه‌اش با فکر و اندیشه سر و کار دارد و فکر هم بر اساس هدفش که رسیدن به دانش است، متناسب با انواع دانش (تصور و تصدیق) به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و بنابراین منطق هم دو بخشی است.

گزینهٔ «۱»: منطق به دنبال مصون ماندن اندیشه از خطای انسان، نه دانش. اگرچه خطای دانش هم می‌تواند ناشی از خطای اندیشه باشد ولی چنین مطلبی برای توضیح چرایی دو بخش شدن منطق قطعاً دقیق نیست.

گزینهٔ «۳»: دانش به معنای آگاهی‌های ذهن انسان، به تصور و تصدیق تقسیم می‌شود، نه دانش به معنای رشته‌های علمی مثل منطق.

گزینهٔ «۴»: خطاهای دو نوع تعریفی و استدلالی ندارند بلکه اندیشه به تعریف و استدلال تقسیم می‌شود و به این سبب، یک بخش منطق به قواعد تعریف و بخش دیگر به قواعد استدلال می‌پردازد.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(سیا هعقرزاده صابری)

«۳- گزینهٔ ۳»

دانستن منطق، تنها برای ازربایی اندیشه‌های فلسفی به کار نمی‌رود؛ بلکه هر یک از ما در سراسر زندگی خود بدان نیازمندیم؛ زیرا می‌خواهیم درست فکر کنیم و درست تصمیم‌گیری کنیم. (علت نیاز دائمی انسان به علم منطق تلاش برای درست فکر کردن و درست تصمیم گرفتن است). با فرآیند شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات صحیح و غلط، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموخت دهد. دقت کنید که فرآیند شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات علی‌تی برای نیاز ما به کارکرد سلیمانی منطق یعنی آموزش روش‌های جلوگیری از مغالطات است.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه ۵)

«۴- گزینهٔ ۴»

در تصدیق ما میان دو مفهوم متمایز نسبتی ایجاد می‌کنیم و این دو مفهوم را به یکدیگر ارتباط می‌دهیم. مثلاً در تصدیق «سفراط انسان است». مفهوم «انسان» را به «سفراط» نسبت می‌دهیم و ارتباطی منطقی میان این دو مفهوم ایجاد می‌کنیم. حال این نسبت یا ارتباط یا حکم یا... می‌تواند از جنس ایجاب باشد یا از جنس سلب. تصدیق‌های ایجابی مانند همان مثال «سفراط انسان است». و تصدیق‌های سلبی مانند «سفراط ایرانی نیست.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: علاوه بر علم، جهل نیز به دو دستهٔ جهل تصوری و جهل تصدیقی تقسیم می‌شود و اگر چیزی نه تصور باشد و نه تصدیق اساساً در

حيث مفهوم نمی‌گجد، چه علم باشد و چه جهل.

گزینهٔ «۲»: برای مجھول بودن یک تصدیق، نیازی نیست که تمام تصورات به کار رفته در آن مجھول باشند؛ بلکه همین که نسبت میان این دو تصویر مجھول و ناشناخته باشد برای مجھول بودن کل تصدیق کفايت می‌کند. مثلاً اگر کسی با تصورات «آسمان» و «آئی» آشنا باشد اما به نسبت میان آسمان و آئی علم نداشته باشد، تصدیق «آسمان آئی است» نزد او مجھول خواهد بود.

گزینهٔ «۴»: فقط تصورات و تصدیق‌های مجھول به وسیلهٔ تعریف و استدلال معلوم می‌گردد. اما اینطور نیست که هر تصور یا تصویری نیاز به تعریف استدلال داشته باشد؛ تصورات و تصدیقات بدیهی از آوردن تعریف و استدلال بی‌نیازند. مانند تصویری که هر کس از «وجود» دارد یا صدق این تصدیق که «هر کلی از جزئی بزرگ‌تر است.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

«۵- گزینهٔ ۵»

(علیرضا نمیری)

ابتدا باید دریابیم که در بیت مطرح شده در صورت سؤال چند تصدیق به کار رفته‌است. اگر بخواهیم این بیت را به اسلوب متعارف گفتار فارسی برگردانیم، حاصل چنین خواهد بود: «غم و اندیشه هنگامی که تو نقطه‌میانش (مرکش) باشی، حقیقتاً هرگز وارد آن دایره (دل!) نمی‌شود.» بنابراین کل این بیت تنها یک تصدیق خواهد بود. حال با توجه به این مستمله باید به بررسی تمامی ابیات دیگر بپردازیم.

(موسی سپاهی - سراوان)

۱۴۳- گزینه «۳»

تا زمانی که انسان با همان سؤال‌های معمولی و روزانه روبه‌روست و فقط به‌دنبال پاسخ آن‌هاست و کمتر به موضوعات و پرسش‌های بنيادین می‌پردازد، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می‌توان آن را تفکر غیر فلسفی نامید.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۵)

(عید سودیان)

۱۴۴- گزینه «۳»

سقراط که فرد دانشمندی بود خود را فیلسوف می‌نامید و چون فرد مشهوری بود، رفته رفته مردم کلمه فیلسوف را به معنای دانشمند به کار برداشت زیرا شاخه سقراط همین دانشمند بودن او بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این‌ها دلایلی هستند که سقراط خود را سوفیست نمی‌نامید بلکه از واژه فیلسوف استفاده می‌کرد. اما این مطلب به خودی خود باعث تغییر معنا نمی‌شود زیرا سقراط ابتدائاً معنای اولیه فیلسوف (دوستدار دانایی) را مورد نظر داشت.

گزینه «۲»: این‌که واژه سوفیست تغییر معنا داده، دلیل کافی برای این‌که واژه فیلسوف جای آن را گرفته است، نیست.

گزینه «۴»: بر سر زبان‌ها افتادن یک واژه دلیل تغییر معنا دادن آن نیست.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

(موسی سپاهی - سراوان)

۱۴۵- گزینه «۲»

معنای اولیه سوفیست دانشمند بوده که به مرور زمان این معنای خود را از دست داد به گونه‌ای که اکنون معنای مغالطه کار به خود گرفته است. فیلوسوفوس در ابتدا به معنای دوستدار دانایی بوده که به مرور زمان ارتقا معنایی یافته به معنی «دانشمند» که معنی اولیه « Sofiyst » بود.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

(علیرضا نصیری)

۱۴۶- گزینه «۴»

درست است که موضوع فلسفه « وجود بماهو وجود » یا « وجود از آن حیث که وجود است ». می‌باشد اما این مطلب نافی این موضوع نیست که فلسفه احکامی در مورد امور محسوس نیز داشته باشد. فرضًا می‌توان به قاعدة فلسفی « کل مادی حادث » اشاره کرد به این معنی که « هر چیز مادی حادث است » و این حکمی که در مورد موضوعی محسوس و حسی، یعنی ماده طرح شده است.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: احکام فلسفه در عین حالی که کلی هستند اما به هر حال باید بر جزئیات نیز صدق بکنند. مثلاً زمانی که ما می‌گوییم هر معلوی علتی دارد، با این که این حکم، حکمی عام و کلی است اما بر مصادیق جزئی آن نیز صدق می‌کند. مثلاً می‌توان از آن نتیجه گرفت که گرما معلول آتش است.

گزینه «۲»: فلسفه از آنجایی که موضوعش « وجود » است باید به مدعومات نیز از آن حیث که معدوم هستند، یعنی وجود ندارند، بپردازد و این منافاتی با موضوع آن ندارد و در واقع ذیل همان موضوع می‌گجد.

گزینه «۳»: اگر به تحلیلی دقیق‌تر از عبارت‌های « وجود بماهو وجود » و « موجود بماهو موجود » بپردازیم خواهیم دید که این دو مفهوم در اصل یکی هستند و تفاوتی نخواهند داشت. فلذا فلسفه در عین حال به هر دوی این موضوعات می‌پردازد چون یکی هستند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(محمد آقامصالح)

۱۳۸- گزینه «۲»

آنچه که قابل به کارگیری در استدلال است، تصدیق (قضیه) می‌باشد که باید حکم و قضاؤت در آنان وجود داشته باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این عبارت یک تصور است و در آن حکم وجود ندارد.

گزینه «۲»: این گزینه از آنجایی که یک جمله خبری تام است، بنابراین تصدیق محسوب می‌شود و قابلیت به کارگیری در استدلال را دارد.

گزینه «۳»: حکم و قضاؤت در این عبارت وجود ندارد.

گزینه «۴»: جملاتی که با «ای کاش» و «افسوس» شروع می‌شوند قابلیت حکم و قضاؤت ندارند.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه ۷)

(حسین آقوندی راهنمایی)

۱۳۹- گزینه «۴»

از آنجایی که علم انسان منحصرأ به دو بخش تصور و تصدیق تقسیم می‌شود و هدف اندیشه رسیدن به علم و معرفت جدید است، بنابراین اندیشه نیز به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مفاهیم تعریف دقیق و مطلق ندارند مانند: عشق.

گزینه «۲»: روشن کردن مفاهیم کار تعریف است.

گزینه «۳»: یک سری از تصدیق‌ها ذاتاً روشن و واضح و پذیرفته شده‌اند و در نتیجه نیازی به استدلال ندارند؛ مانند: « جتمع نقیضین امکان ندارد ». (منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

(فیروز تزارنیف)

۱۴۰- گزینه «۴»

از آنجا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش تعریف و استدلال تقسیم می‌شود؛ پس دسته‌بندی منطق بر اساس وظیفه آن صورت گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تعریف یعنی استفاده از تصورات معلوم، نه امور معلوم.

گزینه «۲»: برای آشایی با دو حیطه اصلی منطق نیازمند توجه به تفاوت تصور و تصدیق هستیم.

گزینه «۳»: تصورات هر علمی در خود آن علم تعریف می‌شوند نه در علم منطق.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه ۷)

فلسفه یازدهم

(فیروز تزارنیف)

۱۴۱- گزینه «۲»

ترتیب مراحل اندیشه‌ورزی بدین صورت است: رویه‌رو شدن با مساله - طرح سوال - تفکر در اندوخته‌ها - رسیدن به پاسخ. این ترتیب فقط در گزینه «۲» به درستی رعایت شده است.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۷)

(محمد آقامصالح)

۱۴۲- گزینه «۳»

مراحل تفکر فلسفی:

۱- رویه‌رو شدن با مجهول‌های فلسفی (مواجهه با محبت یک مادر به فرزنش) ۲- طرح پرسش‌های فلسفی (آیا رابطه محبت‌آمیز صرفًا میان دو انسان است؟)

۳- رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها (توجه به محبت حیوانات به فرزندان خود)

۴- رسیدن به دریافت فلسفی (جهان براساس محبت آفریده شده است).

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی فلسفه، صفحه ۵)

اقتصاد

(فاطمه صفری)

۱۵۱- گزینه «۱»

(الف) بررسی قسمت «الف» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است؛ کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راهاندازی کسب و کارش داشته باشد.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ عده خاصی از افراد می‌توانند یک کسب و کار جدید را راهاندازی کنند.

گزینه «۴»: صحیح است.

(ب) پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(ج) شما می‌توانید با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری، مثل پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، یا صرفه‌جویی در مواد اولیه و انرژی یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها، هزینه تولید را بدون اینکه از میزان تولید کم کنید، کاهش دهید. از سوی دیگر می‌توانید برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کنید و کالاهایتان را با قیمت مناسب بفروشید و از این طریق درآمدتان را افزایش دهید.

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۵، ۶ و ۹)

۱۵۲- گزینه «۲»

میلیون تومان $720 = 60 \times 12$ = اجاره سالیانه باغ

$$\text{میلیون تومان } 3,600 = 3 \times 12 \times 12 \times 25 = \frac{1}{3} \text{ حقوق سالیانه مجموع کارگران}$$

میلیون تومان $= 75$ = اجاره وسائل و ابزار مورد نیازمیلیون تومان $= 40$ = خرید سم و کود مناسبمیلیون تومان $= 20$ = کرایه حمل و نقل محصولمیلیون تومان $= 1,440$ = حقوق سالیانه باغدار و مهندسمیلیون تومان $= 720 + 3,600 + 75 + 40 + 20 + 1,440 = 7,495$ = مجموع هزینه‌های سالیانهمیلیون تومان $= 5,895$

(محمد رضایی‌رقا)

۱۴۷- گزینه «۱»

فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند (رد گزینه «۲») بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد نه وجود مطلق که همان خداست. (رد گزینه «۳») فیلسوف درباره آن دسته از ویژگی‌های موجودات صحبت می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آن‌هاست. به همین خاطر، مباحث فلسفی پایه و اساس مباحث سایر علوم به شمار می‌آیند.

از طرفی تنها روش فلسفه، استدلال عقلی و قیاسی است. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۸- گزینه «۴»

تمایز و تفاوت علوم از یکدیگر، هم از لحاظ موضوع است و هم روش. یعنی به عنوان مثال ریاضی و فلسفه در روش باهم مشترک هستند ولی به لحاظ موضوع متفاوت‌اند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۴۹- گزینه «۲»

موضوع فلسفه «وجود» یا به عبارت دیگر «وجود بماهو وجود» یا «موجود بماهو موجود» است و بنابراین فلسفه به اصل و اساس جهان و انسان و همه موجودات از آن حیث که وجود دارند خواهد پرداخت. از آن جایی که این موضوع حکمی نیست که بخواهیم اساس پژوهش‌ها و بررسی‌های خود درباره آن را با تجربه و به کمک حواس و آزمایش پی بگیریم، در نتیجه روش آن نمی‌تواند تجربی باشد.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برگزیدن روش عقلی برای دانش فلسفه چیزی نیست که ترجیح فیلسوفان باشد، بلکه اقتضای موضوع فلسفه انتخاب این روش می‌باشد.

گزینه «۳»: درست است که روش عقلی روش فلسفه است اما منحصر به آن نیست؛ ریاضیات و هندسه نیز از روش عقای استفاده می‌کنند.

گزینه «۴»: روش فلسفی نمی‌تواند تجربی باشد اما تجربه می‌تواند بر صحبت برخی احکام فلسفی را به نوبه خود تأیید کند. مثلاً علوم تجربی می‌توانند بسیاری از مصادیق علیت را در یابند و به این طریق بدان تأیید و تأکید کنند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۵۰- گزینه «۲»

فلسفه هم از جهت موضوع و روش با سایر علوم تفاوت دارد ولی موضوع بر روش تقدم دارد؛ چرا که این موضوع است که تعیین کننده روش مورد استفاده در یک علم می‌باشد. مثلاً اگر موضوع علمی طبیعت باشد روش آن نیز به تبع موضوع عرض باشد. حال که موضوع فلسفه بررسی اصل وجود و حقیقت جهان است روش آن باید عقلی باشد. فلسفه در موضوع با هیچ علمی مشترک نیست اما روش آن با ریاضی یکی است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صحیح است.

گزینه «۲»: صحیح است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ عبارت «گروهی از مدرسان تصمیم می‌گیرند تا مؤسسه‌ای بدون اهداف تجاری، جهت کمک به اشار ضعیف در سطح شهر تأسیس کنند.» مثالی برای مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها است.

گزینه «۴»: نادرست است؛ راهاندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک از مزایای کسب و کار شخصی است.

ج) در ساختار سازمانی شرکت سهامی، بعد از سهامداران، هیئت مدیره قرار دارد.

(اقتصاد، انتقال نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۹، ۱۷ و ۱۵)

(فاطمه صفری)

۱۵۶ - گزینه «۳»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معايب ایجاد شرکت سهامی - معايب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۲»: مزایای کسب و کار شخصی - معايب ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۳»: مزایای ایجاد شرکت سهامی - معايب کسب و کار شخصی

گزینه «۴»: مزایای کسب و کار شخصی - مزایای ایجاد شرکت سهامی

(اقتصاد، انتقال نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۸ و ۱۵)

(آفرین سعادی)

۱۵۷ - گزینه «۱»

دارایی هر شرکت سهامی به تعداد معینی سهم تقسیم می‌شود و شخص با خرید سهام شرکت به سهامدار آن تبدیل می‌شود که به اندازه سهمش مالکیت نسی آن را دارد و در منافع و مسئولیت‌ها به همان اندازه (یعنی به اندازه سهمش) سهیم است.

آقای احمدی ۳۰ درصد در سود شرکت سهم داشته، بنابراین مالک ۳۰ درصد از سهام شرکت است.

باید بینیم که سهام شرکت چقدر است:

$$\frac{\text{تعداد برگه‌های سهام خریداری شده}}{\text{کل سهام شرکت}} = \frac{\text{میزان مالکیت فرد از سهام شرکت}}{\text{کل سهام شرکت}}$$

$$\text{برگه سهم} = \frac{120}{30} = \frac{120 \times 100}{30} = 400 = \frac{\text{کل سهام شرکت}}{\text{کل سهام شرکت}}$$

میلیارد تومان $6 / ۵ =$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان $= 6,500$

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود کرده است.

میلیون تومان $6,895 = 6,500 - 5,895 =$ هزینه‌های تولید - درآمد = سود توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه‌های تولید نیست.

(اقتصاد، کسب و کار، آفرینی، صفحه‌های ۱ و ۹)

۱۵۳ - گزینه «۴»

تشریف گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعي به همنوعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برگت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سرشاری سقوط قرار می‌دهند.

گزینه «۲»: معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن اند و خرید و فروش برخی از کالاهای، در انحصار آن‌هاست.

گزینه «۳»: از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

(اقتصاد، کسب و کار، آفرینی، صفحه‌های ۹)

۱۵۴ - گزینه «۳»

میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های تولید است.

هزینه‌های تولید - درآمد = سود

هزینه‌های تولید + سود = درآمد $\Rightarrow$

طبق فرض مسئله:

میلیون تومان $24 =$ هزینه‌های تولید + سود + درآمد

میلیون تومان $12 =$ درآمد $\Rightarrow 24 =$ درآمد

(اقتصاد، کسب و کار، آفرینی، صفحه‌های ۱ و ۹)

۱۵۵ - گزینه «۲»

الف) اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل‌های مختلف کسب و کار را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که:

«مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟ یک

نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟»

همین سؤال ساده و پاسخ آن، بیانگر مفهومی است به نام «سازمان تولید».

- اساسنامه شرکت باید بیان کند که شرکت برای چه کسب و کاری تشکیل شده است؛ سهام آن چه میزان است و چگونه تقسیم و فروخته می‌شود؛ چگونه شرکت سرمایه اولیه خود را تأمین می‌کند و چگونه سود و زیان تقسیم می‌شود؛ سهامداران چه حقوق و مسئولیت‌هایی در شرکت دارند؛ شرکت چگونه منحل می‌شود.

(اقتصاد، انتساب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(زهرا محمدی)

۱۶- گزینه «۳»

- فردی که مهارت تعمیر خودرو را کسب کرده و در صدد راهاندازی یک کسب و کار و کسب درآمد از این مسیر است: کسب و کار شخصی - تعدادی از دوستان که می‌خواهند با استفاده از یک سرمایه اولیه اندک، ایده کسب و کاری خود را محقق کرده و سپس به جذب سرمایه از سایرین پرداخته و سود حاصل را به نسبت سرمایه آورده خود، تقسیم نمایند: ایجاد یک شرکت (سهامی)

- فردی که می‌خواهد با هدف کمک به افراد بی‌خانمان، ضمن جمع‌آوری مبالغ اعطایی توسط مردم، هر هفته به طور منظم به طبخ و توزیع غذا میان این افراد اقدام نماید: مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها - چند فعال اقتصادی در صنف پوشاش که تصمیم دارند در کنار هم جمع شده و از مزایای همکاری در راستای تأمین مواد اولیه با قیمت کمتر و رقابتی تر بهره‌مند شوند: تعاملی

(اقتصاد، انتساب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

.....

.....
.....
.....

قیمت هر برگه سهم $\times$ تعداد کل سهام شرکت = کل سرمایه شرکت

قیمت هر برگه سهم $= ۴۰ \times ۴۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۹,۲۰,۰۰۰$

$$\text{تومان} = \frac{۱۹,۲۰,۰۰۰}{۴۰۰} = ۴۸,۰۰۰,۰۰۰$$

هر فرد به میزان مالکیتش، در سود و زیان شرکت سهم دارد؛ بنابراین آقای

احمدی در ۳۰ درصد از سود شرکت، شریک است:

درصد مالکیت آقای احمدی $\times$ کل سود شرکت = میزان سود آقای احمدی

$$\text{تومان} = ۱۹,۲۰,۰۰۰ \times \frac{۳۰}{۱۰۰} = ۵,۷۶,۰۰۰$$

(اقتصاد، انتساب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

(مهربی فیبانی)

۱۵۸- گزینه «۴»

یکی از انواع شرکت‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها هستند. یک مؤسسه غیرانتفاعی نهادی قانونی است که برای انجام مأموریتی غیرسودآور، یعنی با هدفی غیرتجاری شکل گرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تعاقنی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرددم می‌آیند.

گزینه «۲»: تعاقنی‌ها مراحل راهاندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند؛ اما نحوه اداره آنها براساس هر نفر، یک رأی است؛ یعنی هر کدام از اعضا صرفنظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاقنی را تأمین کرده باشد، یک رأی خواهد داشت.

گزینه «۳»: توزیع سود احتمالی در تعاقنی‌ها در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

(اقتصاد، انتساب نوع کسب و کار، صفحه ۱۹)

(فاطمه صفری)

۱۵۹- گزینه «۴»

- شرکت کسب و کاری است که خودش هویت قانونی دارد؛ به این معنی که قانون با یک شرکت، مشابه با یک فرد و یا انسان رفتار می‌کند. شرکت‌ها حقوق و تهدیدات خاصی دارند؛ دقیقاً همانند آنچه که انسانها انجام می‌دهند. برای مثال، یک شرکت می‌تواند دارایی داشته باشد، با دیگر شرکت‌ها یا افراد وارد قرارداد شود و حتی علیه آن‌ها شکایت کند و مورد شکایت قرار بگیرد.

رانلور، ایگان تماس‌آفرینشی در کنال ما:

@Azmoonha_Azmayeshi

علوی

تماریز پایه و شرکت

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

دانش

دوسسه آموزشی فرهنگی

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمونها آزمایشی

T.me/Azmoonha_Azmayeshi

آزمون‌های سراسری
کاج

حل
مسئلہ

